NºNº119-120 (3456 - 3457)

9 жніўня 2011 г. Выдаецца з ліпеня 1995 г. на беларускай і рускай мовах

УП «Народная Воля». Кошт — свабодны

Да ўвагі!

Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі – чакаем!

ЭХРИДАТ ОТШ

ГУЧНАЯ СПРАВА

Алесь Бяляцкі бараніў іншых, а хто цяпер абароніць яго?

ным спагнанням за сваю гра-

Падчас падзей 2006-га,

постснежаньскіх падзей 2010-га

і лета 2011-га ПЦ "Вясна" за-

сведчыў, што можа дзейсна

аказваць дапамогу рэпрэсава-

ным нават ва ўмовах, калі гэтыя

рэпрэсіі набываюць масавы ха-

рактар. Падчас маўклівых акцый

пратэсту менавіта ў ПЦ "Вясна"

былі перададзены грашовыя

сродкі, сабраныя грамадзянамі

ў дапамогу рэпрэсаваным уд-

зельнікам акцый. Для мяне

асабіста гэта было праявай

поўнага і абсалютнага даверу да

арганізацыі з боку беларускай

грамадзянскай супольнасці і па-

цвярджэннем высокага аўтары-

тэту "Вясны" ў Беларусі. Усе

апошнія месяцы на офісе "Вяс-

ны" не канчаўся наплыў людзей,

мадска-палітычную дзейнасць.

Як паведамляла "Народная Воля", на мінулым тыдні на дзесяць сутак быў затрыманы старшыня незарэгістраванага праваабарончага цэнтра "Вясна" Алесь Бяляцкі. Яму могуць інкрымінаваць утойванне прыбыткаў у асабліва буйным памеры. Максімальнае пакаранне, згодна з гэтым артыкулам, — пазбаўленне волі на сем гадоў з канфіскацыяй маёмасці.

Затрыманню вядомага праваабаронцы папярэднічалі ператрусы ў яго дома і на лецішчы, на офісе ПЦ "Вясна".

Згодна з заканадаўствам, пасля заканчэння 10 сутак, адлік якіх вядзецца з моманту затрымання, следчыя органы павінны будуць выставіць Бяляцкаму абвінавачанне, выпусціць яго з Cl3A або працягнуць тэрмін яго ўтрымання пад вартай.

Цяпер Алесь Бяляцкі знаходзіцца ў СіЗА на вул. Валадарскага, што ў цэнтры Мінска. Аднак ягонае імя не сходзіць са старонак не толькі беларускай, але і замежнай прэсы.

Валянцін Стэфановіч: «Гэтыя сродкі збіраліся не ў якасці асабістага даходу»

Як паведаміў на прэс-канферэнцыі ў Вільнюсе праваабаронца Валянцін Стэфановіч, у канцы чэрвеня падатковая інспекцыя падала Бяляцкаму акт праверкі са звесткамі аб сродках, што паступілі ад замежных арганізацый на яго рахунак у літоўскім банку Nord. Падатковыя інспектары палічылі гэтыя сродкі ўтоеным даходам. На пачатку ліпеня такі ж акт, але са звесткамі па літоўскім банку SEB, быў пададзены самому Стэфановічу. Аднак сума, выяўленая на рахунку Стэфановіча, не такая значная, каб у дачыненні да яго можна было распачаць крымінальную справу.

"Мы не лічым, што парушылі заканадаўства, — заявіў Стэфановіч. — Гэтыя сродкі збіраліся не ў якасці асабістага даходу". Ён падкрэсліў, што беларускія праваабаронцы за гады сваёй дзейнасці падтрымалі тысячы грамадзян, чые правы былі парушаны.

Тое, што праваабарончы цэнтр "Вясна" аказвае, у тым ліку і матэрыяльную, дапамогу ахвярам палітычных рэпрэсій і парушэння правоў чалавека, ні для каго не было сакрэтам, кажа Стэфановіч.

Пра месца знаходжання *"Вясны" ведаюць прак*тычна ўсе грамадска-палітычныя актывісты краіны, якія траплялі пад пераслед з боку ўлад, — кажа Стэфановіч. — За 15 гадоў свайго існавання ПЦ "Вясна" аказаў дапамогу тысячам беларусаў. Пра гэта ведаюць палітвязняў, сваякі зніклых у 1999 годзе палітыкаў, тысячы беларусаў, якія падвяргаліся розным адміністрацыйвалі мы і працягваем працаваць фактычна адкрыта, нікуды не хаваючыся.

У "Вясне" беларускія улады ўгледзелі сур'ёзную пагрозу. Прычым настолькі сур'ёзную, што, нават разумеючы і ведаючы пра вялікі негатыўны розгалас i магчымыя не менш негатыўныя наступствы, вырашылітакі ізаляваць Бяляцкага. А гэта не жарты — узяць ды пасадзіць дзейнага віцэ-прэзідэнта адной з найстарэйшых і ўплывовых міжнародных арганізацый — Міжнароднай Федэрацыі за правы чалавека. Горш было толькі з прэзідэнтам FIDH, які быў расстраляны падчас фашысцкай акупацыі Францыі ў гады Другой сусветнай вайны. Я ўжо не кажу пра такія рэчы, як праваабарончая міжнародная салідарнасць, якая па сваёй сіле не саступае салідарнасці журналісцкай.

якія былі арыштаваны ці аштра-

фаваны за тое, што пасмелі

пляскаць у далоні на вуліцах

родных гарадоў. Прычым праца-

... Інфармацыя аб банкаўскіх рахунках у Вільні была перададзена Мінюстам Літвы ў Беларусь яшчэ ў сакавіку гэтага года. Толькі напрыканцы чэрвеня я і Алесь былі выкліканы ў раённыя аддзяленні Міністэрства па падатках і зборах, дзе нам былі прад'яўлены акты камеральных праверак і раздрукоўкі банкаўскіх рахункаў. Прычым на ўсіх дадзеных раздрукоўках стаялі штампы ДФР. Такім чынам, фармальна ДФР мог узбудзіць крымінальную справу ў дачыненні да Алеся як мінімум у чэрвені — на пачатку ліпеня. Аднак не ўзбудзіў. Прычым ні мне, ні

Алесю не было абмежавана права на выезд за межы краіны, хаця фармальныя падставы для гэтага былі. У Алеся складвалася ўражанне, што ўлады адмыслова праз падатковую інспекцыю паказалі яму гэтыя дакументы — даючы такім чынам час на роздум. Вядома, для ўлад Беларусі было б лепей, калі б Бяляцкі сам вырашыў іх праблему — выехаўшы за мяжу, эміграваўшы пад пагрозай крымінальнага пераследу. Скажу шчыра, што мы, сябры Рады ПЦ "Вясна", прапаноўвалі яму такі варыянт, паколькі прадбачылі магчымае развіццё падзей. Аднак Алесь адмёў нашы прапановы. Ён сказаў, што ніколі не з'едзе з краіны, і калі ўлады хочуць пасадзіць яго ў турму за тое, што ён дапамагае людзям, то гэта праблема ўлад.

Аднак зараз у следства складаная задача. Ім трэба даказаць, што сумы грошай, пералічаныя на рахунак Бяляцкага, з'яўляліся яго асабістым даходам. Згодна з нашым падатковым заканадаўствам, менавіта даход падлягае падаткаабкладанню. У дадзеным выпадку гэтыя грошы паступалі на канкрэт на акрэсленыя фондамі мэты расходаваліся выключна на іх. Мы маем пераканаўчыя доказы таго, што дадзеныя грошы не з'яўляліся асабістым даходам Бяляцкага. Хоць наўрад ці гэтыя доказы будуць пераканаўчымі для нашых суддзяў, якія ўжо даўно ператварыліся ў "хлопчыкаў і дзяўчынак па выкліку" для абслугоўвання чарговых "хапуноў"-сілавікоў. Суд у Беларусі рэч вельмі прадказальная.

Германія

Упаўнаважаны Федэральнага ўрада Нямеччыны па правах чалавека Маркус Лёнінг зрабіў заяву, у якой ад імя ўрада патрабуе неадкладнага вызвалення праваабаронцы Алеся Бяляцкага: Нямецкі бок "рэзка асуджае прымяненне крымінальнага заканадаўства для таго, каб па палітычных матывах прымусіць маўчаць яшчэ аднаго актыўнага прадстаўніка беларускай грамадзянскай супольнасці. Федэральны ўрад патрабуе спынення рэпрэсій адносна апазіцыйных няўрадавых арганізацый і іх актывістаў. І ён зноў паўтарае сваё патрабаванне аб вызваленні ўсіх палітвязняў у Беларусі"

Вялікабрытанія

Затрыманне Алеся Бяляцкага афіцыйны Лондан расцаніў "як яшчэ адзін абуральны выпадак пераследу праваабаронцаў у Беларусі". Пра гэта гаворыцца ў заяве брытанскага міністра па справах Еўропы Дэвіда Лідынгтана: "Я глыбока заклапочаны звесткамі аб арышце вядомага беларускага праваабаронцы Алеся Бяляцкага, старшыні паважанай праваабарончай арганізацыі "Вясна" і віцэпрэзідэнта Міжнароднай федэрацыі правоў чалавека. Мы разглядаем гэта як яшчэ адзін абуральны выпадак пераследу праваабаронцаў у Беларусі. Заклікаю беларускія ўлады забяспечыць належную павагу да правоў і свабод праваабаронцаў у адпаведнасці з міжнароднымі дагаворамі, ратыфікаванымі Рэспублікай Беларусь. Вялікабрытанія будзе ўзнімаць пытанне аб пагаршэнні сітуацыі з правамі чалавека ў Беларусі падчас перамоў з партнёрамі па Еўра-

Нарвегія

"Мы будзем патрабаваць неадкладнага вызвалення нашага калегі і добрага партнёра Алеся Бяляцкага, выкарыстоўваючы ўсе адпаведныя сродкі, якія ў нас ёсць, — заявіў генеральны сакратар Нарвежскага Хельсінкскага камітэта Б'ёрн Энгесланд. — Мы назіралі за драматычнымі падзеямі ў Беларусі з часу апошніх прэзідэнцкіх выбараў 10 снежня... Зараз мы бачым, што арышт Алеся і вобыскі на офісе "Вясна" паказваюць грамадзянскай супольнасці і НДА, што прыйшоў іх час. Міжнародная супольнасць павінна неадкладна прарэагаваць і запатрабаваць вызвалення Алеся Бяляцкага, як і ўсіх палітзняволеных. Павінны быць выкарыстаны ўсе магчымасці для ціску, ад дыпламатычных і да кропкавых эка-

3IIIA

"Затрыманне кіраўніка Праваабарончага цэнтра "Вясна" Алеся Бяляцкага выклікае велізарную занепакоенасць і з'яўляецца яшчэ адной вартай шкадавання прыкметай самаізаляцыі Беларусі і яе далейшага адыходу ад еўрапейскіх норм і прынцыпаў, — заявіў Часовы Павераны ў справах ЗША ў Беларусі Майкл Скэнлан. — У дэмакратычным грамадстве няўрадавыя арганізацыі, такія як "Вясна" (якой улады працягваюць адмаўляць у рэгістрацыі), маюць ключавую ролю ў значнай сістэме стрыманняў і процівагаў. Прызнаючы гэтую ролю, дзяржавы заканадаўча забяспечваюць умовы, неабходныя для працы і квітнення трэцяга сектара, а не імкнуцца маргіналізаваць грамадзянскую супольнасць праз адмову ў рэгістрацыі, пераслед і затрыманні актывістаў няўрадавых арганіза-

Не спяць у шапку...

скоўцам — ідзе ўборка збожжавых. Намалоты радуюць. Скажам, сярэдняя ўраджайнасць па Мінскай вобласці пераўзыходзіць мінулагоднюю на пяць цэнтнераў з гектара, а па Віцебшчыне і ўвогуле на 11 цэнтнераў. Калі надвор'е не падкачае ў бліжэйшыя дні, то рэкордны вал зерневых і

грэчкі і проса) будзе забяспеча-

На восьмае жніўня сярэдняя ўраджайнасць па краіне склала 34,7 цэнтнера з гектара — гэта амаль на 4 цэнтнеры вышэй за леташні паказчык. Праўда, тэмпы ўборкі некалькі не тыя: на гэты ж перыяд у 2010 годзе было ўбра-

Так, не да сну ў гэтыя дні вя- зернебабовых (без кукурузы, на 2017,9 тыс. га, а цяпер толькі 1593,5 га пры плане 2266,1 тыс га. Адпаведна і намалочана збажыны пакуль меней — 5535, 2 тыс. тон, у той час як летась

6071,3 тыс. тон. Жніво тым не менш перайшрубікон, цяпер — можна ўпэўнена казаць — выходзіць на фінішную прамую.

ПАД ГРАДУСАМ

Дажджліва і халаднавата

У сераду чакаюцца кароткаасовыя дажджы. Тэмпература паветра ўначы — 8—15°С, максімальная днём — 16—23°С.

У чацвер дажджоў стане менш, тэмпература паветра пад раніцу панізіцца да 6—11°C, максімальная днём складзе плюс 16—23°С. Такі сярэднедзённы тэмпературны рэжым на 2-4°C халадней звычайнага, адзначаюць у Рэспубліканскім гідраметэацэнтры. Месцамі чакаюцца кароткачасовыя навальнічныя даж-

У пятніцу характар надвор'я

істотна не зменіцца. **У выхадныя** ў атмасферы намячаецца перабудова. Паўночна-заходні вецер паступова пачне змяняцца паўднёвым, і на тэрыторыю Беларусі будзе паступаць больш цёплае паветра. Мінімальная тэмпература паветра ноччу — плюс 7-14°С, днём ад 18—20°C на паўночным усходзе рэспублікі, да 25-27°C на паўднёвым захадзе Брэсцкай вобласці. Месцамі ў Віцебскай, Магілёўскай і на паўночным усходзе Мінскай вобласці чакаюцца кароткачасовыя дажджы.

У нядзелю атмасферны ціск пачне расці, дажджы магчымыя толькі ў асобных раёнах на паўночным усходзе краіны. Тэмпература паветра павысіцца ў дзённыя гадзіны ад 20—25°С на паўночным усходзе да 26—28°C цяпла на паўднёвым захадзе рэ-

ВНИМАНИЕ!

Недуг водителей

Сон за рулем все чаще становится одной из причин

Хронические нарушения сна пагубно отражаются на состоянии здоровья водителей. Чтобы выявить и вылечить этот недуг, ГАИ рекомендует водителям пройти обследование на наличие про-

В ГАИ убеждены: чем меньше людей в Беларуси будут страдать от нарушений сна, тем более благополучной будет обстановка на дорогах страны. Засыпание за рулем стало причиной 59 ДТП в Беларуси в **прошлом году** (при этом погиб-ли 10 человек, 81 получил травмы различной степени тяжести) и 63 ДТП в 2009-м (погибли 25 человек, травмированы 76).

Более того, у водителей с нарушением сна больше риск попасть в ДТП, чем у людей, садящихся за руль в нетрезвом состоянии, считают эксперты.

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Борис ЖЕЛИБА, профессор, доктор экономических наук

Берег левый, берег правый... К какому прибиться?

На некоторых сайтах появилась занимательная информация: если верить предварительным данным Белстата, то по сравнению с январем-маем 2010 года объем денежных доходов населения увеличился на 34,6% при росте потребительских цен на товары и услуги за этот период на 17,7%. В результате наши с вами реальные денежные доходы, по Белстату (с учетом такой инфляции), увеличились на 14,4%.

По тем же официальным данным только в мае текущего года по сравнению с апрелем индекс потребительских цен вырос на 13,1%. А за полгода инфляция составила 36,2%.

Несмотря на разные сравниваемые отрезки времени, нестыковка данных видна невооруженным глазом. Помнится, в начале прошлого года наша среднемесячная зарплата оценивалась в 380-400 долларов. Сегодня она с учетом реального курса доллара находится в пределах 250-260 в долларовом эквиваленте и стала ниже, чем в Украине и даже Молдове.

Хоть наша зарплата и выдается в белорусских рублях, нынешний валютный кризис ярко показал, насколько цены в открытой белорусской экономике связаны с обменными курсами национальной валюты. По сути, уровень инфляции в стране достаточно точно отражает степень девальвации рубля. А наша официальная статистика остается верной себе и пытается убедить народ, что жить стало лучше и веселее.

А вот еще данные: в мае по сравнению с апрелем произошло снижение реальной зарплаты на 5,7%, но номинальная зарплата в мае увеличилась на 5,5%. В июне по сравнению с маем реальная зарплата снизилась на 0,5%.

Инфляция в Беларуси в первом полугодии превысила среднюю по СНГ в 5,7 раза (36,2% против 6,4%). За нами с большим отрывом в меньшую сторону следуют Киргизия

(7,2%) и Таджикистан (7,1%). В Украине за полгода инфляция составила 5,9%, Казахстане — 5,1%, в России и Молдове — по

По прогнозам некоторых аналитиков к концу года инфляция может взять планку в 100%. Во всяком случае инфляция уже преодолела 100-ный рубеж по цементу, мясу, сахару, медикаментам. По сравнению с июнем прошлого года предметы домашнего обихода, бытовая техника, текущее содержание жилья в Беларуси подорожали на 55,1%, тогда как в России — на 5,1%. Алкоголь, табачные изделия стали дороже на 34,6% (в Украине — на 20%, России — на 9,1%). Цены на транспортные услуги у нас выросли на 68,2% (в Украине — на 19,6%, Казахстане — на 10%), отдых и культурные мероприятия подорожали на 57%. Образование в Беларуси стало дороже на 34,2% (в Украине — на 10,4%).

Удивительные цифры, не правда ли? Но всему есть объяснение. В первой половине года темпы прироста банковских кредитов составили 32% Интенсивность денежной эмиссии не только не ослабла по сравнению с прошлым годом, а увеличилась. В январе-мае наличные деньги в обороте возросли на 30,1% (до 5,8 трлн рублей), вся денежная рублевая масса — на 20,9% (до рекордных 31,9 трлн рублей) на 1 июня. Как видим, жесткой денежно-кредитной политики, к проведению которой призывает МВФ, нет и в помине. Однако надо посочувствовать новому главе Нацбанка, которой придется решать две противоречивые задачи: сдерживать рост рублевой денежной массы, ужесточая монетарную политику во избежание новой обвальной девальвации, и обеспечивать ненасытные потребности экономики в рублевых ресурсах.

> (Окончание на 2-й стр.)

Спадар Бяляцкі ў роздуме... АФІЦЫЙНА

143 мільёны неаплачанага падатку

У Камітэце дзяржаўнага кантролю агенцтву БЕЛТА паведамілі, што сума даходу, не ўказаная палітыкам у падатковых дэкларацыях і якая мусіць быць абкладзена падаткам, перавышае 1 мільярд рублёў, а сума неаплачанага падаходнага падатку склала 143 мільёны руб-

Сярод іншага Беларусі была перададзена і інфармацыя аб прыватных рахунках, адкрытых ле яго слоў, міністэрства накірана імя праваабаронцы Алеся Бяляцкага і некаторых іншых белаправаабаронцаў у

літоўскіх банках "DnB NORD" і "SEB". Банкі мелі права адмовіцца выдаць гэтую інфармацыю, заявіў віцэ-міністр. Паводвала ў банкі рэкамендацыю перадаць гэтую інфармацыю, але

БХК заклікае накіроўваць паручыцельства за Бяляцкага

Старшыня Беларускага Хельсінкскага камітэта Алег Гулак і кіраўнік юрыдычнай камісіі аб'яднання Гары Паганяйла накіравалі хадайніцтвы аб вызваленні Алеся Бяляцкага пад асабістае паручыцельства.

"Мы патрабуем вызвалення яго з-пад варты і прымянення іншай меры стрымання асабістага паручыцельства, сказаў Гары Паганяйла. — Мы пад вартай абсалютна няма.

ўжо накіравалі такое паручыцельства ў аддзел папярэдняга расследавання дэпартамента фінансавых расследаванняў па Мінскай вобласці і Мінску. Гэтыя хадайніцтвы следчы павінен разгледзець цягам трох дзён. Наша задача — выкарыстаць усе магчымыя прававыя спосабы, каб Бяляцкага выпусцілі з-пад варты. Падстаў утрымліваць яго

то няхай яна высвятляе. А Бяляцкі можа знаходзіцца на волі і

прымяненні ў якасці меры стрыасабістага паручыцельства.

Калі ў дзяржавы ёсць прэтэнзіі, даваць тлумачэнні. Але трымаць яго пад вартай за даўгі — гэта абсалютна нецывілізавана".

БХК заклікае грамадзян накіроўваць свае хадайніцтвы аб мання да Алеся Бяляцкага

НЕЗАВИСИМАЯ ЭКСПЕРТИЗА

Берег левый, берег правый... К какому прибиться?

Начало на 1-й стр.)

Тем не менее в банкоматах периодически возникают перебои с наличностью. Нацбанк заявляет, что удовлетворяет все заявки коммерческих банков на покупку наличности для подкрепления банкоматов. Причины перебоев — чисто технические. Связанные в том числе с недостатком в обращении крупных банкнот. Нацбанк обновляет купюрный ряд, выпуская в обрамодифицированные банкноты номиналом в 20 тысяч, 5 тысяч, 1 тысячу рублей. Это хорошо заметно по ныряющей металлической полосе. Теперь уж точно фальшивомонетчики не станут подделывать наши банкноты достоинством в 1 и 5 тысяч рублей. Денежная линейка белорусских рублей насчитывает 11 номиналов. Это банкноты достоинством 10, 20, 50 и т.д. рублей. Самый крупный номинал в 100 тысяч рублей соответствует лишь 20 долларам по официальному курсу. Понятно, что требуется давно выводить из обращения мелкие купюры, которые являются не чем иным, как денежным мусором и производство которых убыточно, и вводить новую банкноту с более крупной нарицательной стоимостью. От наших триллионных чисел будут скоро давать сбои не только банкоматы, но и компьютеры. Но Нацбанку, видимо, все недосуг. Легче повысить защитные характеристики 100-рубле-

вой бумажки. Нет худа без добра. Резкая девальвация белорусского рубля улучшила экспортные показатели страны. За первое полугодие валютные поступления от экспорта товаров достигли 18,26 млрд долларов, или увеличились на 71,9%, от экспорта услуг — 2,25 млрд (рост на 14%), платежи по импорту товаров составили 19,55 млрд долларов (рост на 47,4%), по импорту услуг — 1,29 млрд и увеличились на 22,4%. Экспорту также благоприятствовал рост мировых цен на нефтепродукты и калийные удобрения. Однако положительное сальдо внешней торговли за май сменилось отрицательным за июнь (минус 607 млн долларов). В целом же за январь-май сформировалось отрицательное сальдо внешней торговли товарами в размере 3,9 млрд долларов, за аналогичный период прошлого года оно составляло 2,7 млрд долларов. Уровень дефицита ния. На что намекнула новый внешней торговли за пять меся-

допустимом значении 5%.

Полученный из Антикризисного фонда ЕврАзЭС первый транш кредита в 800 млн долларов, как и ожидалось, не поправил ситуацию с золотовалютными резервами Беларуси. На 1 июля они составили 4,15 млрд долларов, уменьшившись с начала года на 17,5%. Чтобы перейти к свободной продаже валюты, когда Нацбанк будет выступать и в роли ее продавца, совершая необходимые интервенции на бирже, по расчетам властей валютные резервы следует увеличить на 2,5-3 млрд долларов. МВФ в этом году скорее всего кредитовать Беларусь не будет, поскольку оценивает антикризисные меры властей негативно. Кредитованию препятствуют и известные политические причины. Второй транш Антикризисного фонда пока под вопросом. Единственным источником нарастить валютные резервы остается приватизация. Но переговоры о продаже второй половины "Белтрансгаза" . (2,5 млрд дол.) отложены на осень. По второму крупному акмобильному оператору МТС белорусская и российская стороны никак не сойдутся в цене. Нет подвижек и по продажам других крупных белорусских активов. Следовательно, свободной реализации валюты на наличном и безналичном рынках до конца года не предвидится.

Тем временем за один "зеленый" валютчики заламывают уже 6700 рублей, предприниматели готовы покупать доллар по 7500 и более рублей. Пока денежные власти стоят с официальными курсами рубля насмерть (на 5.08.2011 доллар -4969 рублей, евро — 7096 рублей и российский рубль — 179 белорусских рублей) и продолжают распределять валюту, девальвационные ожидания усиливаются. Все это напоминает события марта месяца. Чем они закончились - хорошо известно. На вторую половину августа властями намечено серьезное совещание по валютным вопросам. Что там придумают, сказать трудно. В принципе, надо прибиваться к какому-либо берегу. Либо, что называется завтра, перейти к свободному равновесному валютному курсу белорусского рубля и свободной продаже валюты, либо к полному административному контролю за валютным распределением. В том числе — для населеглава Нацбанка.

Ірына ХАЛІП: «Раз на тыдзень я павінна адзначацца ў міліцыі, што нікуды не з'ехала...»

Журналістка расійскай "Новой газеты", жонка экс-кандыдата на пасаду прэзідэнта Андрэя Саннікава Ірына Халіп стала на ўлік у міліцыі, дзе будуць кантраляваць, як яна адбывае прызначанае судом пакаранне — 2 гады пазбаўлення волі з адтэрміноўкай на 2 гады. Ірына распавяла пра ўмовы адбыцця

пакарання, якія ёй прызначаны. "Кожны дзень я мушу а 10-й вечара быць дома і раз на тыдзень адзначацца ў міліцыі, што нікуды не з'ехала, — сказала яна. Пасля 10-й вечара ў любы момант да мяне могуць прыйсці міліцыянты і праверыць, ці выконваю я гэтае правіла. Ездзіць

па Беларусі мне не забаронена, але і правіла быць дома а 10-й вечара не адмяняецца. Нават на лецішчы з сынам мне пераначаваць нельга. А калі я паеду да мужа ў калонію на трохдзённае спатканне, мне выдадуць спецыяльную маршрутную карту, якую адзначаць у калоніі. Вось такія ўмовы. У працы не абмяжоўваюць, але ў Маскву да працадаўцы ездзіць па сваёй волі не-

Ірына Халіп была асуджана Заводскім судом Мінска за ўдзел у дзеяннях, якія парушылі грамадскі парадак. Прысуд вынесла суддзя Жанна Брысіна.

Паўла Севярынца вернуць у Малое Сітна?

Адбываць пакаранне ў выглядзе "хіміі" сустаршыня аргкамітэта па стварэнні партыі "Беларуская хрысціянская дэмакратыя" Павел Севярынец будзе ў Віцебскай вобласці.

Павел Севярынец, які прызнаны вінаватым у арганізацыі і ўдзеле ў групавых дзеяннях, якія груба парушылі грамадскі парадак, і прыгавораны да трох гадоў "хіміі", учора наведаў інспекцыю Дэпартамента выканання пакаранняў горада Віцебска. Тут палітыку павінны былі назваць

месца адбывання пакарання. "У крымінальна-выканаўчай інспекцыі мне "адкаталі" пальцы, сфатаграфавалі, запоўнілі анкеты, — сказаў Севярынец "Народнай Волі". — Сказалі, што на працягу бліжэйшага тыдня да мяне прыйдзе адмысловы нарад. Колькі я ні распытваў, дзе канкрэтна буду адбываць пакаранне, мне не сказалі. Паведамілі, што гэта дакладна будзе ў Віцебскай вобласці".

Нагадаем. што чакаючы афіцыйнага накіравання ў месца адбыцця пакарання, Севярынец сам знайшоў месца, дзе быў бы гатовы адбываць "хімію": "У Беларусі ёсць такая практыка: калі чалавек, асуджаны да "хіміі", прыносіць паперу аб тым, што нейкая арганізацыя гатова ўзяць яго на працу, яго туды і накіроўваюць. Мяне гатова ўзяць на працу афіцыйна зарэгістраваная арганізацыя "Хрысціянская дзелавая ініцыятыва". Але ў маім выпадку гэта быў хутчэй фармальны шлях".

Палітык не выключае, што яго могуць вярнуць у Малое Сітна, што ў Полацкім раёне Віцебскай вобласці. Там ён ужо адбываў пакаранне са жніўня 2005 года, калі быў прыгавораны да трох гадоў абмежавання волі за арганізацыю несанкцыянаваных масавых выступленняў супраць вынікаў рэферэндуму 2004 года, які дазволіў А.Лукашэнку балатавацца ў прэзідэнты ў трэці

Віталь ГАРБУЗАЎ.

СЕМЕЙНЫЕ УЗЫ

Младший брат Курманбека Бакиева приговорен к семи годам колонии

Бывший президент Кыргыстана пока по-прежнему живет в Беларуси. Курманбек Бакиев публично никак не отреагировал на новость о вынесении приговора младшему брату.

Ахмат Бакиев обвинялся в организации массовых беспорядков, разжигании межнациональной вражды, организации незаконного вооруженного формирования, вымогательстве, незаконном хранении огнестрельного оружия и самовольном за-

Ахмат Бакиев с момента свержения брата скрывался в одном из микрорайонов Джалал-Абада, его поймали в июле прошлого года. Новые власти Кыргызстана обвинили Ахмата Бакиева в том, что он вместе с родственниками и приближенными

бывшего президента руководил беспорядками на юге страны, пытаясь захватить власть в Джалал-Абаде. А после этого, в июне прошлого года, он был причастен к погромам в Ошской и Джалал-Абадской областях, когда в стычках между киргизами и узбеками погибли около 500 че-

Напомним, что Курманбек Бакиев был свергнут в результате очередной киргизской революции в апреле 2010 года. Сначала он бежал в Казахстан, а потом его приютил у себя Александр Лукашенко.

ЧЕРНОБЫЛЬСКАЯ ЗОНА

Опять в севооборот?

В Беларуси пройдет инвентаризация земель в пострадавших от аварии на ЧАЭС районах для их вовлечения в

Об этом сообщил начальник департамента по ликвидации последствий катастрофы на Чернобыльской АЭС МЧС Владимир **Черников**, передает belta.by. Как пояснил Владимир Черни-

ков, в течение двух месяцев предстоит изучить состояние земель в пострадавших регионах и внести предложения о возможности их использования. По его словам, предстоит решить вопрос о возможном использовании территории площадью около 10—15 тыс.га. По мнению специалистов, некоторые из этих земель можно использовать под посадку леса, травяных культур, возможно, не для выращивания пищевой продукции, а для выращивания продукции семеноводства, технического использования

В то же время Владимир Черников подчеркнул, что некоторые из территорий загрязненных районов не подлежат обработке. Например, территория Полесского заповедника выведена из оборота не на одну сот-

В энциклопедиях пишут, что период полураспада радиоактивного изотопа стронция 90Sr, образующегося при ядерных взрывах и в ходе работы ядерных реакторов, -28,9 года. Период полураспада цезия-137 составляет 30 лет. Стронций откладывается в костях человека и оказывает исключительно негативное влияние на здоровье, вплоть до злокачественных болезней костей и крови.

АДКРЫТЫ ЛІСТ

Уладзімір АРЛОЎ:

«Ці хапіла б у мяне смеласці прызнацца, што я — начальнік беларускай турмы?»

Вядомы беларускі пісьменнік Уладзімір Арлоў з адкрытым лістом звярнуўся да начальнікаў беларускіх калоній.

Горацкай калоніі начальніку Наваполацкай калоніі начальніку Івацэвіцкай калоніі начальніку Магілёўскай калоніі начальніку Бабруйскай калоніі і ўсім начальнікам перапоўненых калоній і турмаў Беларусі

Грамадзяне начальнікі!

Мне не хочацца думаць, што вы з дзяцінства марылі стаць начальнікамі турмаў. Напэўна, так склаліся абставіны..

Часам я спрабую паставіць сябе на ваша месца. Напрыклад, думаю, што б я адказаў спадарожніку ў цягніку ці самалёце на пытанне, кім працую. Дырэктарам гатэля? Інжынерам чалавечых душ? Ці хапіла б у мяне смеласці прызнацца, што я — начальнік беларускай турмы?

У абывацельскай свядомасці яшчэ не памерла даўно загнаная туды думка, што невінаватага ў турму не пасадзяць. Але каму, як не вам, выдатна вядома, што гэта хлусня. У розныя часы за краты траплялі не толькі абсалютна невінаватыя людзі. Вельмі часта там апыналіся лепшыя. Яны былі вінаваты ў тым, што хацелі свабоды, святла, праўды не для сябе, а для ўсіх, для цэлай краіны. Потым іх лічылі гонарам нацыі, іхнімі імёнамі называлі вуліцы плошчы, ім ставілі помнікі.

Вы, пэўна ж, ведаеце, што некалі вязнем мінскага Пішчалаўскага замка — цяперашняй "Валадаркі" — быў малады Якуб Колас.

А за паўстагоддзя да яго там сядзелі паплечнікі Кастуся Каліноўскага, удзельнікі нацыянальна-вызваленчага паўстання 1863 года. Вы павінны ведаць і пра тых, хто быў зняволены ў сумна, а дакладней, страшна вядомай "амерыканцы" ў 1930-я гады.

Там катавалі і разлучалі з жыццём самых таленавітых, сумленных, адданых Беларусі.

Калісьці мяне запрасілі выступіць перад сябрамі зарэгістраванага ў Чэхіі "Маладога фронту". Мы гаварылі пра літаратуру і гісторыю. На сцяне

быў напісаны дэвіз маіх слухачоў: "Беларусь — гэта святое" Я спрабую ўявіць, які дэвіз у тых, хто праз два дні рэзаў дзверы той кватэры аўтагенам і заганяў Зміцера Дашкевіча, Насту Палажанка і іхніх аднадумцаў у аўтазак.

Я кожны дзень думаю пра тое, што адбываецца ў гэтыя хвіліны са Зміцерам Дашкевічам, Мікітам Ліхавідам, якога зноў і зноў кідаюць у карцар, з Фёдарам Мірзаянавым і Зміцерам Драздом, з Міколам Статкевічам і Андрэем Саннікавым... Нядаўна ў прэсе

палітвязня Зміцера Бандарэнку, моцнага, вольналюбівага, мужнага чалавека, хацелі прынізіць да ўзроўню сабакі. Але турэмшчыкі прынізілі не яго,

- у чарговы раз — сябе. ...Падумайце пра гэта, грамадзяне начальнікі, сёння, калі ў вашых руках чалавечая годнасць, здароўе, а магчыма, і жыццё тых, чые імёны ведае не толькі Беларусь, але і ўвесь

Уладзімір АРЛОЎ,

ИЗ ПЕРВЫХ УСТ

Наталья Радина попросила политического убежища в Литве

О своей жизни после вынужденного побега из Беларуси журналистка рассказала сайту "Хартия '97", редактором которого она является.

"Эти месяцы казались мне бесконечными, потому что нет ничего утомительнее ожидания, к тому же в условиях изоляции, рассказала Наталья. — Сразу приношу извинения за информацию, которая появилась в первые дни после моего исчезновения, о том, что я нахожусь в лагере для беженцев в одной из стран Евросоюза. Конечно, ни в каком лагере я не могла быть так долго, тем более не называя страну своего

Такой длительный путь объясняется просто — после полутора месяцев в тюрьме КГБ мне не вернули паспорт. Хотя это совершенно незаконно — при освобождении под подписку о невыезде до суда обвиняемому обязаны вернуть его документы. Но белорусский КГБ, как известно, всегда плевал на законность...

...Когда мне позвонил следователь и приказал явиться на допрос в Минск, думала я ровно полторы минуты. Это был шанс покинуть территорию Кобрина. Уведомив участкового милиционера, что я уезжаю на допрос в столицу, вечером 30 марта я села на поезд Брест-Минск. В час ночи я сошла на станции "Лунинец", где у поезда самое длительное время стоянки и пассажиры обычно выходят в буфет. На вокзале меня встретили друзья, и я уехала на машине в Москву. 1 апреля я уже была за пределами Беларуси и очень рада, что смогла таким образом поздравить белорусских чекистов с их профессиональным праздни-

Естественно, открыто объявиться в России я не могла. Белорусские власти тут же потребовали бы моей выдачи. Возможен был и другой, более неприятный вариант. Давно известно, как белорусские спецслужбы негласно работают на территории

В Москве сразу возникла проблема получения документов, поскольку я не могла легально покинуть территорию России.

Я обратилась за помощью в Управление верховного комиссариата ООН по делам беженцев в РФ. Прошла все необходимые

формальные процедуры, и, поскольку мое дело было хорошо документировано, вопрос о моем переселении в третье государство был рассмотрен в приоритетном порядке. Хотя эти месяцы были для меня одними из самых трудных в жизни, грех жаловаться. Обычно такая процедура длится до двух лет.

О моем пребывании в России знали отдельные правозащитники и политики, которые оказывали мне всевозможную поддерж-Человеком, который мне больше всего помог непосредственно в Москве, была член Совета по правам человека при президенте РФ, председатель Комитета "Гражданское содействие" Светлана Ганнушкина. Возглавляемая Светланой Алексеевной организация, на мой взгляд, сегодня является наиболее эффективной правозащитной структурой России. Она реально спасает людей. Это я видела, когда заходила в маленький подвальчик на Долгоруковской, где располагается "Гражданское содействие". Огромное число беженцев из Афганистана, Таджикистана, Узбекистана и других неблагополучных стран идут за помощью именно туда. И хотя их в сотни раз больше, чем сотрудников этой правозащитной организации, каждому оказывается под-

Я также благодарна за поддержку организации "Freedom House" и ее руководителю Дэвиду Креймеру, главному редактороссийской "Новой газеты" Дмитрию Муратову, бывшему министру иностранных дел Словакии Павлу Демешу, сотрудни-Немецкого фонда Маршалла **Йоргу Форбригу,** организации "Международная амнистия" и члену ее международного секретариата Фредерике Бир, депутату Европарламента Марилуизе Бек, Комитету защиты журналистов и координатору Европейской и Центрально-Азиатской программы Нине Огняновой и . многим другим людям, фамилии

которых я не могу назвать. Весь этот механизм помощи запустили мои друзья Наталья Коляда, Ирина Богданова, Николай Халезин, Ирина Красовская, Павел Селин, Федор Павлюченко и Павел Маринич. Еще я благодарна россий-

ским властям за то, что, несмотря на "союзные" договоренности и сотрудничество спецслужб обеих стран, они меня не выдали Беларуси. Й очень признательна чита-

телям сайта, которые оставались с нами все это тяжелое время. В условиях изоляции меня очень сильно поддерживали ваши комментарии Все эти четыре месяца я жи-

ла в квартире своих московских друзей, продолжала работать редактором сайта charter97.org и старалась не появляться в публичных местах. После признания меня бежен-

цем по линии ООН первым государством, которое оказало мне международную поддержку, стали Нидерланды. 28 июля, после оформления проездных документов, я вылетела из Москвы в Амстердам. Я очень благодарна Нидерландам за свое спасение, но через три дня я уехала в Литву. После президентских выборов сайт charter97.org был зарегистрирован в этой стране, здесь находится мой коллектив, и полноценно выполнять свои функции редактора я могу сегодня только в Вильнюсе. 4 августа я попросила

политического убежища в Литве. За все эти месяцы я на своей шкуре испытала, что такое быть беженцем. И могу прямо сказать - завидовать нечему. Я никогда бы не уехала из Беларуси, если бы, как пел Высоцкий, не "обложили" со всех сторон. Поэтому пришлось отвечать, как я считаю нужным. Играть по правилам, которые сегодня установил в Беларуси КГБ, я не собираюсь. Затравленно мчаться на выстрел не в моем характере, и потому

"попробовала через запрет". Уверена, что на родину я вернусь очень скоро, и мой белорусский паспорт мне вернут новые, демократические власти стра-

КАДРЫ

Кто сменит Леонида Фармагея?

Экс-начальник ГУВД Мингорисполкома генерал Леонид Фармагей пока находится в отпуске. Не исключено. что в начале следующей недели Леонид Константинович уже выйдет на новую работу — ему предложили должность в системе МВД.

Кто возглавит ГУВД Мингорисполкома вместо Фармагея?

В околомилицейских кругах прочат на эту должность теперешнего начальника Департамента исполнения наказаний МВД Александра Барсукова. До назначения в ДИН Барсуков занимал пост первого заместителя начальника главного управления охраны общественного порядка и профилактики — начальника управления правопорядка МВД Беларуси.

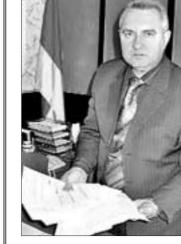
Леонид Фармагей был освобожден от должности из-за теракта в минском метро и зачислен в распоряжение министра внутренних дел.

Если верить кулуарной информации, то генерал узнал о своей отставке так же, как и все остальные — из блока новостей.

Если Барсуков на самом деле возглавит ГУВД Мингорисполкома, то Департамент исполнения наказаний снова останется без руководителя. Предшественника Барсукова генерала Валерия Еремкина убрали из ДИН в декабре 2010 года. В середине ноября 2007 года указом президента был освобожден от должности начальника ДИН и Владимир Ковчур. Его имя фигурировало в громком

скандале с милицейскими дачами. Председатель Белорусского Хельсинкского комитета Олег Гулак на протяжении многих лет говорит о том, что система Департамента исполнения наказаний нуждается в серьезном реформиро-

"Департамент исполнения наказаний — весьма сложная структу ра, — говорил в одном из своих интервью "Народной Воле" Гулак. -На мой взгляд, все эти годы ДИН не хватало открытости. Может быть, для кого-то это парадоксаль-

Леонид Фармагей.

открытой, но на самом деле система исполнения наказаний должна быть максимально прозрачной. Главная задача ДИН — не наказание, а возвращение людей обратно в общество. Поэтому у руководства ДИН мне хотелось бы видеть большей готовности работать со специалистами гражданского общества. Речь идет о совместной работе по реформированию самой системы исполнения наказания. Понятно, что мы не ожидаем больших революций, но необходимо признать: система нуждается в серьезной перестройке. Зная опыт других стран, можно говорить о том, что такая открытость поспособствует привлечению ресурсов различных международных организаций. И если будет продемонстрирована готовность к реформированию с официальной стороны, то можно привлекать серьезные ресурсы извне".

Александр Барсуков

но звучит, что тюрьма должна быть

По словам председателя БХК, Александр Барсуков не приглашал к сотрудничеству правозащитные организации.

– За время руководства Барсукова ДИН, к сожалению, не стал более открытой структурой, констатирует факт Олег Гулак. -Если теперешнего начальника ДИН на самом деле отправят на повышение, то, наверное, это даже будет полезно для ДИН: системой исполнения наказаний должен руководить профессионал, а Барсуков, как я понимаю, пока не смог стать своим в доску для этой

ДИН — чрезвычайно важная структура с точки зрения прав человека и криминогенной обстановки в стране. ДИН — это живые люди: больше 30 тысяч человек сидит в колониях и несколько тысяч там работает. Хотелось бы в этом направлении больше продуманных и стратегических реше-

Марина КОКТЫШ.

ХЛЕБ НАСУЩНЫЙ

Так где же все-таки дешевле?

С периодичностью в несколько дней две крупные провластные белорусские газеты подготовили материалы, в которых сравниваются цены на продукты питания в отечественном "экономическом раю" и в ближайшем зарубежье. Как ни странно, но выкладки по ценам очень сильно разнятся.

Кто же в итоге прав?

Laba diena!

Согласно информации коллег из провластных изданий, Литва может заманить белорусов только по привычке. Мол, как ездили в "Акрополис" по выходным, так и ездят, невзирая на то, что цены уже совсем не шоколадные. По версии одного издания, дешевле, чем в Беларуси, в Литве только свежий перец и бананы, все остальное отличается в цене всего на пару долларов или даже белорусских тысяч.

Работники другой газеты утверждали, что в Литве вообще все дорого. Разве что яблоки из Голландии стоят около 9 тысяч за кило.

По наблюдениям "Народной Воли" ситуация с ценами в Литве, мягко говоря, иная. Чтобы поддержать коллег хоть в чемто, заметим, что фрукты в Литве действительно дешевле. В популярной у белорусов сети магазинов "Максима" виноград стоит около 15 тысяч за килограмм, нектарины в "Рими" стоят от 6 до 9 тысяч, помидоры в

К овощам и фруктам стоит добавить информацию об орехах. Цены на развесные фисташки у нас в гипермаркетах доходят до 230 тысяч за кило! Это почти 40 долларов по усредненному курсу в 6 тысяч. В Литве же стоимость такого же весового продукта колеблется где-то в пределах 70 тысяч белорусских рублей.

А еще напирали коллеги на то, что в Литве самый необходимый и любимый продукт — молоко, стоит чуть ли не в два раза дороже. Так и есть, а еще по цене выше кефир и сметана. Только и в Вильнюсе, и в любом маленьком городке Литвы кефир и молоко любой жирности есть всегда. У нас же и в крупном гипермаркете в центре столицы вместо кефира можно встретить "кефирный продукт", а молоко только 0,5% жирности. Вот и приходится думать, что лучше — дорогое молоко, или молоко, кото-

Порадует поездка в Литву сладкоежек. Побаловать себя конфетами "Toffiyfee" в Беларуси сможет не каждый. Небольшая пачка у нас стоит от 43 до 48 тысяч рублей. В Вильнюсе такое лакомство даже без скидок и акций стоит примерно 12-15 тысяч. В комплект к конфетам там же лучше покупать кофе и чай. Чай "Дилмах" (100 пакетиков) обойдется в 36 тысяч. Примерно столько же придется отдать за популярный у белорусов кофе "Якобс Кронунг" (причем за 500 граммов).

В последнее время в некоторых отечественных магазинах начали появляться литовские деликатесы — копченые свиные уши, колбасы, сыры. Разброс цен удивляет. Колбаса дороже всего на несколько тысяч, зато литовский сыр у нас стоит почти в 2 раза больше.

К слову, прилично сэкономить сможет тот, кто в нагрузку к продуктам купит стиральный порошок и прочие чистящие средства. В Литве четырехкилограммовая упаковка популярного порошка "Ариэль" без скидки стоит около 100 тысяч, а литровую бутылку "Фейри" можно купить за 12. Пожалуй, вся бытовая химия, кроме средств для ухода за волосами, в Литве значительно дешевле, чем у нас.

Да нельзя забывать и то, что зарплаты в Литве, как и в других соседних странах, гораздо выше, чем у нас.

Dzien dobry!

Коллеги из разных изданий так и не смогли сойтись во мнении по поводу цен на польское молоко. Журналисты одного издания утверждали, что пакет молока в Польше стоит примерно в два раза дешевле литовского (4 тысячи в Польше и 6700 в Литве). Другие утверждали, что двухпроцентное молоко в Варшаве стоит не менее 5 тысяч. Получается, дешевле в Литве.

Как показывает практика, цены на молоко в Польше на самом деле разнятся, но начинаются от 3,2 тысячи рублей. Впрочем, как и у нас. Козье молоко, например, в магазине стоит около 40 тысяч за литр

Злодзей

забыўся

на месцы

злачынства

свой ваенны

білет

юць у крадзяжы з крамы, за-

трымалі. Як паведамляе Бела-

ПАН, у міліцыю звярнулася за-

гадчыца крамы з вёскі

Міцкевічы. Яна распавяла, што

невядомы ўначы скраў з крамы

ежу, выпіўку і курыва на суму

больш як на 4 мільёны рублёў.

рэння міліцыянты знайшлі на

падлозе крамы ваенны білет.

Па ім і затрымалі 37-гадовага

непрацуючага жыхара Бара-

навічаў. У п'янага мужчыны вы-

явілі і частку крадзенага. На

зламысніка завялі справу за

крадзеж. Заадно выявілася,

што ён знаходзіцца ў вышуку

за махлярства.

Пры аглядзе месца зда-

Мужчыну, якога падазра-

Позабавило известие о том, что в Польше "Докторская" колбаса стоит 13 тысяч рублей. Дело в том, что найти в соседской стране вареную колбасу в привычном нам понимании, в принципе, очень непросто. Даже самые дешевые сосиски (около 12 тысяч за кило) не имеют ничего общего с нашей "варенкой". Дешевле всего такие полуфабрикаты можно купить либо на рынке, либо в магазинах сети "Бедронка". 90% товаров в этом магазине представляют собственное производство сети, а в народе

неров" из-за дешевизны. Зато значительно дороже в Польше алкоголь. Водка отличается худшим качеством, зато настойки вроде "Зубровки" стоят не намного дороже наших и весьма приятны. А вот пиво в Польше и впрямь дороже нашего (примерно 6800 за пол-литра в магазине). Но как-то даже язык не поворачивается сравнивать "Аліварыю" и тот же "Жывец"... Кстати, в Литве цены на пиво вполне сопоставимы с белорусскими.

Бедронка" называется "магазином пенсио-

Значительно дешевле в Польше замороженные полуфабрикаты. Пельмени или пироги по-польски стоят около 6-9 тысяч. Замороженная пицца весом до 500 граммов обойдется примерно в 12 тысяч рублей.

Не ударит по карману и покупка мяса. Килограмм свинины с ребрышком стоит около 20-22 тысяч рублей. И перебоев с мясом не бывает. Если уж в магазине есть мясной отдел, то там вы сможете найти все, что душе угодно.

У наших соседей можно выгодно купить чай и кофе. В зависимости от вкусов и потребностей человека можно заплатить за напиток от 4 тысяч. Правда, и чай за такую сумму будет не очень качественным.

Очень выгодно покупать в Польше бытовую химию, памперсы и даже туалетную бумагу. Шесть кило порошка "Вгуза" на акции можно купить за 60 тысяч. В комплекте вам подарят пол-литровую бутылку "Ваниша". Наш коллега, на днях вернувшийся из Белостока, рассказал, что купил там несколько упаковок памперсов, которые в переводе на белорусские деньги стоили всего около 40 тысяч

Добрый день!

Если уж и ехать куда-то за успокоени-

згушчанка

Глыбоцкі малочна-кансервавы камбінат атрымаў кашэрны сертыфікат на вытворчасць згушчанага ма-

Атрыманне сертыфікату дае магчымасць пастаўляць згушчанку ў Ізраіль. Прадпрыемства ўжо разглядае пытанне выхаду на гэты рынак: першыя заяўкі на кашэрную згушчанку паступілі ўжо,

Гродзенскаму мясакамбінату дазволілі гнаць

В Москве одни и те же товары можно

найти совершенно по разным ценам. При-

чем разница достигает 50%. Но, несмотря

на это, цены все равно высоки. Минимум,

который вы отдадите за молоко — 8800. К

слову, особой популярностью в Москве

пользуется белорусская молочная продук-

ция. Цена на нее не ниже, чем на товары

местного производства, но качество лучше.

есть определенные проблемы. Никто не

может дать гарантию, какой продукт скорее

можно найти и вполне по белорусским це-

нам. В магазинах сети "Седьмой континент

кило курятины стоит около 15 тысяч руб-

лей. Зато охлажденная говядина для туше-

ния стоит около 56 тысяч. При этом майо-

нез с добавками оливкового масла или ли-

монного сока в Минске и Москве стоит поч-

Правда, не все продукты можно найти без

труда. Например, в Волгограде нам так и не

удалось найти черную икру. Деликатеса

давно не видели и сами местные жители.

По их словам, все поставки уходят в столи-

Вітаю!

Ездить за продуктами в Украину бело-

Цены на продукты питания в Киеве не

русы любили не так сильно, как в Литву или

Польшу. Соседская страна манила ценами на одежду, технику и бытовую химию.

сильно отличаются от белорусских. Хотя

некоторые товары так и просятся в корзи-

ну. Например, чай "Гринфилд" в пакетиках

стоит в обычном супермаркете в районе 12

тысяч. Кофе "Якобс Монарх" обойдется по-

Примерно 6800 за литровый пакет 2,5%-

ной жирности. Килограмм сахара обойдет

что и у нас, -12 тысяч, зато спелые украин-

ские томаты покажутся белорусам почти

бесплатными — по 3 тысячи за кило.

Зато в Киеве более дорогое молоко.

Нектарины продаются по тем же ценам,

Молодая украинская картошка стоит

около 3 тысяч, капуста мо-

купателям примерно в 25 тысяч.

В регионах цены ниже, чем в столице.

ти одинаково — около 10 тысяч.

будет с душком — дешевый или дорогой.

С качеством пищи в Москве вообще

Между тем тушку цыпленка в Москве

Гэтаму прадпрыемству

Дазвол на вытворчасць сама-Савета міністраў, паведамляе ej.by. Раней падобныя "ліцэнзіі" ўжо атрымалі музей пад адкрытым небам "Дудуткі", нацыянальны парк Белавежская пушча і не-

У "Каробчыцах" спадзяюцца,

Электронны білет

Да канца года пачнецца продаж электронных білетаў на

Пра гэта паведаміў першы намеснік начальніка пасажырскай службы Беларускай чыгункі Яўген Карабкоў.

Ён нагадаў, што Беларуская чыгунка ўжо ўкараніла сістэму продажу білетаў праз інтэрнэт. За гэты час былі выяўлены два выпадкі падробкі пацвярджэння аплаты. Разам з тым, перакананы ён, доля продажу білетаў праз інтэрнэт "з кожным месяцам будзе павялічвацца".

праз інтэрнэт карыстальнікі электроннага білета атрымаюць магчымасць надрукаваць яго дома, атрымаўшы па электроннай пош-

Праезд на міжнародных маршрутах можа падаражэць

цягніках па Беларусі пакуль што

"Калі ўнутры краіны тарыфы звязаныя з нашай эканомікай і, як бачыце, мы іх за гэты цяжкі час ні разу не павышалі, то, на жаль, вонкавыя тарыфы ў нас прывязаныя да міжнародных абавязацельстваў, — гаворыць намеснік на-Беларускай чыгункі **Уладзімір Балахонаў**. — За паслугі па перавозе нашага пасажырскага вагона па тэрыторыі Украіны ці Расіі з нас спаганяюць тарыфную плату ў цвёрдай валюце. Сярод чыгуначнікаў прыняты швейцарскі франк. Таму міжнародныя

Кашэрная

самагонку

належыць этнаграфічны комплекс "Каробчыцы", дзе цяпер можна будзе легальна паспрабаваць хатнюю гарэлку.

гонкі "Каробчыцы" атрымалі ад каторыя іншыя ўстановы.

што самагонка ўласнай вытворчасці дазволіць прыцягнуць увагу турыстаў і гараджан, а тым самым павялічыць папулярнасць этнаграфічнага комплексу.

на цягнік

У адрозненне ад замовы

ТЫМ ЧАСАМ

А вось кошт на праезд у павышацца не будзе.

УЛАСНЫ ВОПЫТ

У мутнай вадзе крызісу,

альбо Як нас дураць камерсанты ды розныя іншыя «ўмелыя ручкі»...

Рамонт у кватэры пачынаюць сёння альбо вар'яты, альбо ў каго безвыходнае становішча плітка валіцца на галаву, унітаз развалены, трубы згнілі

ці там яшчэ якая трасца... Тут хочаш не хочаш, а раскашэльвайся, бо як зальеш тых, хто жыве паверхам ніжэй, то мецьмеш вялікі фінансавы клопат. Словам, нявыкрутка гоніць збяднелага беларуса ў крамы, нават калі ён рогам упіраецца, праклінаючы збанкрутаваны рубель разам з урадам і ягонымі абяцанкамі-цацанкамі. Тым і карыстаюцца аптавікі, накручваючы цэны на хадавы тавар. Гледзячы на іх, даюць жару і розныя іпэшнікі. Вініць іх — тое ж, што пляваць супраць ветру, бо вядомая справа — кожны шукае сваю выгаду, кожны хоча выжыць. Раней тое-сёе з будматэрыялаў, з сантэхнікі, электрыкі каштавала на рынку хоць крышку танней, чым у гіпермаркетах, а цяпер розніцы. Цэны з падзеннем рубля задраны па самае нельга, натуральна, і паслугі майстроў сталі для большасці паспалітага люду не па кішэні.

Днямі закончыў рамонт сантэхвузла ў сваёй кватэры. Першапачатковы бюджэт, складзены паводле каштарысу на матэрыялы, паслугі майстроў і прывязаны да абменнага рубля, перакрыты ў два

з паловаю разы... А хіба дзіва?! Прыкладам, дамаўляюся з майстрамі на выкананне электратэхнічных работ. Канечне, усе разлікі прывязаны да курса долара. Але якога курса?! Кажу хлопцам: сённяшні курс пяць тысяч пяцьдзесят рублёў. А яны глядзяць на мяне як на дзівака, ці на чалавека, які не то з дуба ўпаў, не то верашчакі аб'еўся. "Шаноўны гаспадар, — адказваюць, — хіба ёсцека такі курс на рынку, дзе ж вы такі бачылі?! Можа, у абменніку? Але ж там ні валюты, ні рэальнага курса...

"А па якім курсе вапаслугі?" цікаўлюся ў маладзё-

"Шэсць пяцьсот, — адказваюць. — Пакуль што... Калі згодныя, работу выканаем хутка і на вышэйшым узроўні'

Тая ж карціна паўтарылася і з майстрам, які ўладкоўваў падвясную столь. Адно плітачнік (во дзіва!) узяў па пяць пяцьсот, але гэта быў... стары знаёмца, амаль што сябра. Але самае пекнае (у сэнсе

вар'яцкіх цэн) чакала мяне ў

гіпермаркеце "Мацярык", што

паблізу Каменнай Горкі. Паехаў туды, каб набыць для адрэстаўраванай ванны розныя прычындалы. Увагу (у аддзеле рукамыйнікаў, душавых кабін, сантэхнікі і ўсяго астатняга) прыцягнула жанчына сярэдніх гадоў, якая голасна даказвала гандляру-кансультанту, што той, роўна як і ўвесь гэты "Ма-"бессаромная абдзіралаўка", якая нажываецца на простых людзях. Той адбрыкваўся, як мог, спасылаючыся на тое, што ён звычайны прадавец, і да цэн не мае ніякага дачынення. З перапалкі вынікала, што жанчына гадзінай раней аблюбавала для сябе ванну коштам адзін мільён ватысяч. Пакуль з'ездзіла дахаты за грашыма, кошт на тую ванну пад-

55 600

нялі да трох мільёнаў. За

лася, разышлася не на жар-

тачкі... Як жарсці трохі ўлягліся

і Антаніна Сямёнаўна (так яна

сябе назвала пры знаёмстве)

крыху палагоднела, я спытаў

яе: а чаму б вам не набыць

іншую ванну, выбар жа вялікі?

"Тая па маіх грашах, а яны про-

ста з нас здзекуюцца. Хіба можна такое трываць? За якую

гадзіну цана падскочыла амаль

на паўтара мільёна! Бардак у

краіне і ў гэтым "Мацерыку"

Няўжо вы не бачыце, як нас

апускаюць, ды яшчэ рот не да-

падак, — працягвала яна, уба-

чыўшы ўва мне зацікаўленую

лыжная? Вось зірніце на гэты

цэннік..." Антаніна Сямёнаўна

падвяла мяне да паліцы, на

якой вісеў звычайны дыванчык

(памерам з рукавічку) для ду-

ша. Звычайны такі, яго кладуць

пад галаву, калі кладуцца ў ван-

меў: гумавы дыванчык-каўне-

рык, просценькі такі, не то гу-

мавы, не то з полістыролу. Ца-

на, праўда... Але цэннікамі ця

Спачатку я нічога не зразу-

Кошт — 55.600 рублёў.

"Думаеце, гэта прыкры вы-

Думаеце, гэта я сква-

юць раскрыць?..

асобу.

А яна пытаннем на пытанне:

Натуральна, кабета ўзарва-

якую гадзіну!..

"А вы ўважлівей глядзіце, - не адступалася кабета. — Бачыце родную бірачку гэтага вырабу?"

Прыгледзеўся ўважлівей, прачытаў. , Выраблена ў Кітаі, прадавалася ў Германіі коштам паўтара еўра за штуку. І тут да мяне пачало даходзіць... Значыцца, паўтара еўра па курсу нашага "зайца" — гэта ж усяго толькі 10 тысяч 800 рублёў. А тут цэннік на 55.600 руб-Фантастыка! Кошт амаль упяцёра

"Бачыце, да чаго дайшло, — зноўку ажывілася жанчына. паленаваліся садраць

бірку, нямецкую, старую маўляў, праглынуць і так...

Тут я міжволі ўзрушыўся, бо ведаю сярэдні заробак і немцаў, і беларусаў. Але цікава, хто ж намаляваў такую дзіўную цану гэтаму каўнерыку-дыванчыку з прысоскамі? Нават улічваючы перавозку тавару з-за мяжы, нават уключыўшы падаткі і мытны збор - гэта звышпрыбытак, а па-просту кажучы — абдзіралаўка беднага беларуса. Не, што ні кажыце, а мяжы сквапнасці ў нашых камерсантаў не начавала. А вось і пастаўшчык кітайскага вырабу з прысоскамі — "Сантэхнікаопт" ... Маецца і юрыдычны адрас...

Кажуць, цяпер у пашане той рынак, дзе ўсё празрыста, дзе цэны фарміруюцца ў адпаведнасці не адно з попытам і прапановай, але з пакупніцкай здольнасцю грамадзян. Да гэтага імкнуцца еўрапейцы, нават у цяжкія крызісныя часы стараюцца не задзіраць цэны, бо ведаюць: шырокая лыжка можа і рот разадраць... Але там больш-менш празрыста, а ў нас каламуць. А дзе каламуць, дзе мутная вада, там, як вядома, спадручней рыбку лавіць...

> Георгій ЧЫГІР. Фота аўтара.

ПОДРОБНОСТИ

Почему разбился самолет под Волковыском?

Транспортная прокуратура сейчас выясняет причины авиакатастрофы возле поселка Россь Волковысского района, где упал и разбился сверхлегкий самолет "Бекас Х-32".

Напомним, что ЧП произошло 9 июля. Самолет авиационного отряда ООО "Пружаны Авиахимсервис" осуществлял поиск пропавшей женщины в лесном массиве, прилегающем к деревне Миневщина Волковысского района. Он прилетел из Пружан в деревню Мачулино Красносельского поселкового Совета.

Около 17.00 самолет отправился обратно в Брестскую область, но отклонился от установленного маршрута на 7 километров и направился в поселок Россь, сообщает "Вечерний Гродно". По словам очевидцев катастрофы, самолет летел на предельно низкой высоте и при выполнении виража свалился на крыло. Судя по всему, летчик попытался отвести падающую машину от населенного пункта и совершить аварийную посадку. Но не успел,

потерял оставшуюся высоту и столкнулся с гаражом гаражного кооператива в поселке Россь, 47летний пилот, бывший военный летчик, погиб. Как сообщили в МЧС Беларуси, в самолете кроме пилота никого не было, пострадавших среди местного населения нет. По словам заместителя транс-

портного прокурора Гродненской области Александра Бурчика, сейчас рассматриваются две основные версии падения самолета в Волковысском районе: ошибка пилота и техническая неисправность. По словам специалиста, точную причину авиакатастрофы удастся узнать в течение месяца. За это время тщательно изучат обстоятельства ЧП, опросят очевидцев и расшифруют данные GPS-навигатора, который находился в кабине самолета

ЗА РУЛЁМ

Сістэма трэйд-ін у Беларусі забуксавала

Пра гэта заявіў на прэс-канферэнцыі, прымеркаванай да 20-годдзя міжнароднага аўтамабільнага холдынга "Атлант-М", яго брэнд-менеджар Ілля Прохараў.

Для даведкі: Trade-in y перакладзе з англійскай мовы на рускую азначае У свеце ўзаемаабмен. аўтасістэма "Трэйд-ін" гэта абмен старога аўто на новае або з прабегам, калі кошт старога аўтамабіля аднімаецца з кошту новага, вам застаецца толькі даплаціць розніцу.

Фармальна сістэма трэйдін у Беларусі пачала працаваць мая, паведамляе belta.by. Да гэтага аўтадылерам было нявыгадна займацца прыёмам патрыманых аўтамабіляў кліентаў за кошт новых іншамарак, паколькі, згодна з заканадаўствам, сума ПДВ налічвалася не з дабавачнай, а з усёй вартасці аўтамабіля.

Паводле слоў брэнд-менеджара, аўтадылеры, якія ўваходзяць у холдынг, гатовы прымаць патрыманыя аўтамабілі кліентаў, аднак ахвотных на гэты час няшмат. Адной з прычын нізкай актыўнасці сістэмы трэйд-ін у Беларусі Ілля Прохараў назваў сітуацыю на аўтамабільным рынку. "Людзі неахвотна здаюць свае аўтамабілі, рэальных здзелак практычна *няма",* — падкрэсліў ён

Разам з тым, як заўважыў прадстаўнік аўтахолдынга, сістэма трэйд-ін уяўляе сабой дзейсны механізм, які здольны разварушыць аўтамабільны рынак. Таму ў бліжэйшай будучыні аўтадылеры будуць больш актыўна рухацца ў гэтым напрам-

У якасці прыкладу брэндменеджар успомніў расійскі вопыт укаранення сістэмы трэйдін. Так, калі ў 2009 годзе тыповы аўтацэнтр холдынга ў Расіі прадаваў ад 3 да 5 аўтамабіляў у месяц па гэтай сістэме, то цяпер гэта колькасць дасягнула 25—30 аўтамабіляў.

ТЕНДЕНЦИИ

Белорусы стали воровать обувь из подъездов

В Минской области вновь стали фиксироваться факты краж обуви из подъездов, велосипедов, а также увеличение числа случаев разукомплектования автомобилей на запчасти.

Об этом сообщил начальник УВД Миноблисполкома генерал-майор мили ции Иван Савчиц.

"Июль был очень сложный в плане краж. Мы уже забыли о кражах велосипедов, о кражах обуви из подъездов", - цитирует генерала interfax.by.

Савчиц также констатировал рост краж автомобилей на запчасти.

"За 7 месяцев этого года совершено 48 краж автомобилей, в прошлом году за такой же период 34. Все машины пошли на запчасти", — уточнил он. При этом генерал подчеркнул, что "нет краж новых современных машин, крадут старые, "бэушные". "Мы это понимаем. Если в январе мы покупали под-. шипник за 10 долларов, то сейчас за 20 долларов", — добавил он.

І ЖАРТАМ, І ЎСУР'ЁЗ

Гуляй, Ванька!

Што гэта за гаспадар, калі ў яго ў запасе нічога няма, акрамя даўгоў? Увесь час з працягнутай рукой: пазыч, дай-дай, бо ў мяне няма нічога, а тое, што пазычаю – тут жа ўсё праядаю. Усе беларусы — ад немаўляці і да старога усе мы павінны крэдыторам па тры тысячы долараў. І ўсё роўна лезем яшчэ ў большыя пазыкі, а значыцца, у яшчэ большыя даўгі, але пры гэтым любім паказухупахвальбу: ваенныя гульні, салюты, ваенныя парады і... "Дажынкі". Хоць мы і бедныя, як царкоўныя мышы, але не шкадуючы, нібы п'яны матрос, выкідваем на вецер сотні мільярдаў рублёў. А між тым сям'я з чатырох чалавек, напрыклад, павінна жыць на мінімальны спажывецкі бюджэт, які складае 675.980 рублёў, а гэта па 170 тьсяч рублёў на аднаго чалавека: тут табе і ежа, тут табе і вопратка, тут табе кішэнныя расходы, растраты, тут табе і плата за кватэру (квартплата).

. Гуляй, Ванька!. А на "Дажынкі" дзяржава ахвяравала аж дзесяткі мільярдаў рублёў, а сюды яшчэ зробяць добры ўнёсак прадпрымальнікі: хто добраахвотна дасць мяшок грошай, а хто добраахвотна-прымусова, але таксама дасць такі ж мех рэ. І ўсе гэтыя шматлікія мільярды ператворацца ў нішто — у сонечны блік, што ўспыхне-блісне і знікне, як той след на вадзе... Ну тамусяму, пэўна, перападзе чарка і скварка, а як жа без гэтага? А ці варта дзеля гэтага было

агарод гарадзіць? Дбайны гаспадар на гэтыя грошы пабудаваў бы дзясяткі сучасных сховішчаў для гародніны і садавіны, і жылі б панамі перазімаваўшы. А то што рабілася сёлета вясною? Сваё ў многіх

згніло, прапала, а куплялі ўсё за мяжой па атамных цэнах. Таму і нам дзяржава прадавала бульбу па 12 тысяч, буракі — па 22 тысячы, яблыкі — па 20 тысяч за кілаг-

Так што гуляй? Ванька!. А між тым мінскі губернатар Барыс Батура з пафасам ускліквае: "Жить надо красиво!" Эліта, у якую ўваходзіць спадар Батура, мабыць, не ведае, што многія людзі ледзь-ледзь зводзяць канцы з канцамі. Так што гуляй. Ванька!

Алесь ВіЛЕЙСКІ.

МНЕНИЕ НАРОДА

Почему у врачей глаза грустные?

По поликлиникам не ходила лет 15. Родилась я в военные годы, детство голодное. Помогли нам вырасти крепкими витамины: морковка, турнепс и другие овощи прямо с грядки, обтертые об колено и в рот, да еще кедровые орехи. Природа как будто чувствовала, что народу тяжело, давала большие урожаи. Но годы и стрессы берут свое.

Правильно говорят, что все болезни от нервов... Площадь 19 декабря 2010 года и ее последствия, бессонные ночи сделали свое дело. Думала, что справлюсь сама: попью травки и прочее, но болезнь оказалась серьезной — без врачей никак. Пришлось обратиться в поликлинику №19. Меня поразило, что поликлиника изменилась в лучшую сторону. Просторно, чисто, быстро прошла по нужным кабинетам. Персонал вежливый, чувствуется профессиональная подготовка, но в глазах... грусть. Мне понятна эта грусть, так как в моей семье есть два медика и я не понаслышке знаю их нищенскую жизнь: одного ребенка вырастили с горем пополам. Мы, дедушки и бабушки, не могли ничем помочь: все вклады, акции, страховки и прочее превратились с нашей банковской системой в прах...

Довольны оснащением поликлиники и сотрудники, но жаловались на тяжелое материальное положение: не видят перспектив в будущем. Обидно, что власть нагнала на себя столько страху, держится не на общественной поддержке, а на грубой силе, репрессиях, произволе милиции и спецслужб. А у страха глаза велики... Кроме того, что Беларусь побила рекорд "по милиционерам" по СНГ, еще появилась сомнительная служба "хапуны в штатском", которых так много, что сколько бы ни пришло людей на площадь хлопать в ладоши, на

Думаю, что власти надо посмотреть на народ другими глазами и заняться экономикой, реформами, чтобы улучшилось материальное положение народа, тогда недовольных властью не будет и страх за власть ис-

С уважением —

Л.САРОМ.

Народная

HY I HY!

Не знайшоў ніводнага падарачнага набору беларускіх цукерак, падпісаных па-беларуску...

Шаноўная і любімая газета "Народная Воля"! Я ў адным з мінулых нумароў прачытаў артыкул грамадскага актывіста наконт сучаснага становішча нашай мовы. Я б хацеў дадаць некалькі слоў на гэтую тэму. Ведаеце, я, перад тым каб паехаць у Расію да сваіх родных, захацеў купіць падарачныя наборы беларускіх цукерак і зефіру вядомых у Беларусі фабрык па вырабе цукерак. Але ва ўсім горадзе не знайшоў ніводнага падарачнага набору беларускіх цукерак, напісаных па-беларуску. Гэта нармальная сітуацыя?!

Калі пойдзеш у краму, то 95% беларускай прадукцыі падпісаныя выключна паруску. Гэта таксама нармальна?!

А што казаць пра выканаўчыя органы ўлады Беларусі! Нават электронныя старонкі дзяржаўных і мясцовых органаў улады ў асноўным з'яўляюцца рускамоўнымі. У Бабруйску і Гомелі, напрыклад, электронныя старонкі гарвыканкамаў выключна рускамоўныя. Гэта датычыцца і іншых гарадоў. А вось у Асіповічах (35 тысяч жыхароў) ёсць, прынамсі, беларускамоўныя шыльды вуліц, і тое добра. Мне 26 год, я малады беларус і мне вельмі шкада, што ў маёй роднай краіне амаль не чуваць з экранаў тэлевізараў беларускай мовы...

Дзмітрый ГРОМАЎ.

ПАЗІЦЫЯ

Паслізнуўся на асфальце. Палітычным...

Апошнімі гадамі старшыня ГА "Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны" спадар Алег Трусаў усё больш здзіўляе сваімі пагаджальнымі выказваннямі на адрас існуючага рэжыму. Падобна, што вядомы навуковец і грамадскі дзеяч, так бы мовіць, паслізнуўся на палітычным асфальце

Вядома: святая святых ТБМ гэта абарона загнанай у кут беларускай мовы ў Беларусі. Але гэтая абарона, на маю думку, вядзецца нейкімі "кухоннымі" метадамі. Што ўжо казаць пра іншых "дэмакратычных" палітыкаў, калі нават кіраўніцтва ТБМ і не ўспамінае пра антыбеларускі рэферэндум 1995 года? У апошні час няма зваротаў на гэты конт ні да грамадзян краіны, ні да "вярхоў". Як можна не разумець, што тэма рэферэндуму-1995 г. — гэта тэма нумар адзін, без яе вырашэння немагчыма вырашэнне іншых пытанняў, звязаных з дэмакратызацыяй Беларусі. Калі нічога не рабіць у гэтым накірунку, то, можа, спадару Трусаву

варта было б ужо адпачыць ад знясільваючай працы на такой адказнай пасадзе? Хіба так бароняць родную мову, якая апынулася ў бялзе?

Асабліва ўразілі выказванні Алега Анатольевіча на пытанне карэспандэнта "Народнай Волі" Віталя Гарбузава (№№111—112). Бачыце, спадару Трусаву ўжо не падабаецца нават мірны шпацыр людзей па вуліцах. Ён палохае народ рэвалюцыяй і грамадзянскай вайной... І гэта пазіцыя барацьбіта за дэмакратыю? Ён заклікае весці пустазвонныя перамовы з кім заўгодна і пры любых умовах, адцягваючы тым самым рэальны паварот да лепшага ў нашай краіне. Хацелася б, каб спадар Трусаў патлумачыў, як можна весці перамовы з уладай, якая не прызнана ў цывілізаваным свеце і даказала, што не здольна мяняць сваю сутнасць? .

> Мікола КАНАХОВІЧ, ветэран Узброеных сіл.

г.Пружаны.

письмо из-за решетки

Дискриминация по признаку «ранее судим»?

"Народной Воле" №№111—112 в статье "Престижность профессии судьи падает..." председатель Верховного Суда Республики Беларусь Валентин Сукало высказывает свою точку зрения насчет граждан, осужденных к лишению свободы. "На наш взгляд, в местах лишения свободы случайных людей или тех, кто там не должен быть, нет", — говорит он. При этом господин Сукало сообщает, что 30 процентов отбывают наказание в виде лишения свободы в третий раз, а 19 процентов — во второй раз, поэтому им ничего другого, кроме лишения свободы, не назначишь (за тяжкие и особо

тяжкие преступления). На мой взгляд в этой связи предлагаю называть вещи своими именами — в Республике Беларусь имеет место тотальная дискриминация по признаку "ранее судим". На практике каждый гражданин, имеющий в прошлом судимость - потенциально не случаен для возврата его в места лишения свободы, а натяжка обвинения дело техники.

При таких обстоятельствах правовая защищенность категории лиц, имеющих судимость, является ничтожной. Как следствие, одностороннее проведение предварительного расследования с обвинительным уклоном (с учетом такой позиции) и как результат — судебное разбирательство, не являющееся объективным и

состязательным — "потому что подсудимый должен быть в

местах лишения свободы". В связи с тем, что в последнее время от официальных лиц звучат заявления о злоупотреблении осужденными правом обращения в газеты, на мой взгляд, спорность данного вопроса представляется возможным закрыть следующим образом:

– рассмотреть публично на нейтральном поле — на страницах независимой газеты "Народная Воля" при участии председателя Верховного Суда Республики Беларусь три-пять уголовных дел, прошедших ряд инстанций, то есть публично проревизировать судебные решения на предмет законности и обоснованности.

Такой подход будет отвечать целям государства, которое провозгласило своей основной задачей защиту прав и законных интересов граждан и будет способствовать росту доверия к правосудию в це-

Готовы ли к этому господа судьи?

Просим газету "Народная Воля" поддержать эту инициа-

> Игорь МИХНОВЕЦ, осужденный за мошенничество

к трем годам лишения

свободы, ИК-5.

Ивацевичи

С уважением —

ДЫСКУСІЯ

Не скажайце рэчаіснасць...

Паважаны Іосіф Паўлавіч! Апублікуйце, калі ласка, мой ліст у любімай газеце з маім фота. Сумленне не дазваляе маўчаць, калі такія вешчуны, як адвакат улады Раман Ананьеў і яму падобныя, скажаюць нашу рэчаіснасць і ганьбяць нацыю сваёй няшчырасцю. Я хачу ім запярэчыць.

Не магу змірыцца як з меркаваннем, што "ряд публикаций в (нашем) издании... не всегда объективные" (Хлусня! Галаслоўная заява!), так і з духам ухвалення дыктатуры, якая яму, Ананьеву, даспадобы. Узгадваюцца словы вядомага гісторыка Генадзя Сагановіча: "Раб заўсёды хваліць тырана і моцную дзяржаву". Скажу адкрыта: менавіта на такіх рабах-дэпутатах "кішэннага" парламента і трымаецца сёння ўлада. Гэта здзек над нацыяй! Лічу, што аўтар выканаў палітычны заказ, скарыстаўшы прынцып плюралізму думак, якім кіруецца "Народная Во-

Не магу пагадзіцца з аўтарам не толькі таму, што ў мяне сваё стаўленне да А.Лукашэнкі, не толькі таму, што сваёй "беларускай мадэллю", сваім прагматызмам ён зганьбіў нацыю, завёў краіну, як ён сам выказаўся, "у балота, у якое мы трапілі", але больш за ўсё мяне абурае тое, што вось такія ананьевы, новікавы, сяргеевы і другія кан'юнктурныя вешчуны хлусні замбіруюць мільёны людзей.

Не магу пагадзіцца з аўтарам, што "в новейшей истории Беларуси он из территории сделал страну по настоящему гордую, независимую..." Тут я вымушаны напомніць, што такою стала наша

краіна дзякуючы намаганням члена-карэспандэнта Станіслава Шушкевіча і змагароў за адраджэнне нацыі Зянона Пазьняка і яго аднадумцаў. А ці ж можна забыць уклад у змаганне за адраджэнне нацыі Аркадзя Смоліча (чытай яго "Геаграфію Беларусі"), Язэпа Лёсіка (чытай яго вучэбнікі па гісторыі і граматыцы беларускай мовы), уклад такіх апосталаў спадчыннасці, як Вацлаў Ластоўскі, Усевалад Ігнатоўскі, Антон Луцкевіч, Пётр Крачэўскі!

Не магу пагадзіцца з Ананьевым, што "в стране практически искоренено такое понятие, как "воры в законе" и криминальное

"крышевание" любого вида бизнеса". Проста ў нас гэтыя ганебныя з'явы набылі іншую афарбоўку. Вазьміце любога нашага алігарха то яго апякае, з кім ён сябруе, на якіх сувязях трымаецца яго бізнес?

А як улады распраўляюцца з тымі, хто становіцца ўпоперак дарогі, хто выводзіць іх махлярства на чыстую ваду? Выступіў супраць чыноўнікаў-карупцыянераў Мікалай Аўтуховіч з Ваўкавыска — яго адразу кінулі ў турму. А дзе зараз тыя, хто выступіў супраць фальсіфікацый падчас выбараў? Таксама ў турме. Не магу пагадзіцца з тым, што

нас няма ні бамжоў, ні папрашаек. Ёсць і адны, і другія. Толькі першыя спакойна адчуваюць сябе ля магазінаў, а другіх ганяе міліцыя.

яшчэ. Вельмі шкада, што за такіх, як Ананьеў, "всегда кто-то думает и решает". А коней на пераправе не мяняюць толькі дэмагогі, якіх і трымае пры сабе брутальная ўлада дзеля сваёй жа ка-

Мікола ШАРАВАР, выпускнік ВПШ, пенсіянер, сябра Беларускага Хельсінкскага камітэта.

г.Светлагорск.

КРИК ДУШИ

Издевательская скидка

Не могу остаться в стороне. Вот мой отклик на письмо многодетной семьи Просинко "Трехпроцентная радость...", опубликованное в "Народной Воле" за 2 августа.

Как можно спокойно читать письмо многодетной матери Просинко из Минска! Это крик души, который отзывается криком тысяч таких же многодетных матерей. Забота государства налицо! Это прямое издевательство, насмешка. Мало того, что у многодетных матерей были сняты льготы на проезд, так государство откровенно плюет в душу своей "трехпроцентной радостью" аж... в 110 рублей! После этого еще хотят повысить рождаемость! Неужели наши власти не понимают, что это за льготы? Было как-то объявлено в новостях, что отдельная сеть магазинов делает скидки пенсионерам. Можете представить состояние пенсионера, который решил воспользоваться такой скидкой на продукты. Не так будет обидно за "такую скидку", если ты живешь рядом с этим, "дарующим" тебе скидку, магазином. Купил продукты, получил "скидку" в 110 руб. чертыхнулся, сплюнул и... больше ни ногой в этот магазин. А если ты понадеялся "на государственную халяву", а живешь далеко... И тебе придется добираться двумя транспортами до такого магазина и обратно также, а льгот на проезд нет (президент тебя их лишил: "мол, нечего ездить шоколадки внукам возить"), халява в 110 рублей может обернуться сердечным приступом. Итог: сумма в четыре проезда (туда и обратно), минус "халява в 110 руб." плюс аптечные расходы. Дорогие мои многодетные мамы и пенсионеры! Не верьте болтовне по телевизору о каких-то льготах — над вами просто смеются, потешаются да и только... Все эти "льготы" только для галочки. Вот такая забота о многодетных матерях и пенсионерах.

С уважением —

Тамара МИЛЛЕР пенсионерка

Прэм'ер-міністр Міхаіл Мясніковіч заявіў, што Беларусь вядзе перамовы аб прыватызацыі (продажы) пакетаў акцый "Гродна Азота", "Нафтана", "Белтрансга-за", Мазырскага НПЗ, МТС, МАЗа, "Інтэграла"... Праўда, патэнцыйныя пакупнікі гэтага не пацвярджаюць.

Калісьці пры няўцямным часе,

Пятнаццаць, можа, год назад,

У паўразваленым калгасе

Купіў жарэбчыка Ігнат. З яго смяяліся суседзі:

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСЯ

Конь

– Ну што ў цябе за дзіўны "бзік"? Хто на кані цяперка едзе? Аднак не прагадаў мужык. Калі ў калгасе здохлі коні, Быкі "адкінулі хвасты", Яму жылося, як ніколі, Жарэбчык стаў як залаты. Не стала грошай для саляркі (Бо ў эканоміцы абвал), Дый трактары ўсе — перастаркі, Час пераплавіць на метал. Быллём пазарасталі гоні, Трава буяла ля ракі... Вось тут і ўспомнілі, што коні "Цягнулі воз" ва ўсе вякі. Ну хто ўзарэ вяскоўцам соткі? У помач конь, як і здавён Таму і мужыкі, і цёткі Пайшлі к Ігнату на паклон. А як прывезці з лесу дровы, Каб не пакінуў печ агонь? Не дапаможа "конь сталёвы", Дык выручыць Ігнатаў конь. Жылося злагадна Ігнату, Ён пачуваў сябе, як пан, Бо як аплату Неслі ў хату Хто сала, хто смятаны збан. Не адмаўляўся і ад пляшкі Гарэлкі добрай — першаку. Ну, словам, быў набытак важкі, Пашанцавала мужыку! Жыў бесклапотна і вясёла İ залайдачыўся Ігнат. Навошта іншая жывёла? Нашто вырошчваць парасят? Яму карова ўжо — абуза, I адцураўся ён ад коз. Прыбытак конь дае ад пуза, Як кажуць, спраўна цягне воз. Конь увіхаўся да знямогі.. Але мінуў разрухі час, І паступова зноў на ногі Стаў падымацца той калгас. Ёсць на бензін-салярку сродкі, Даць можа трактар старшыня. İ тыя ж мужыкі і цёткі Больш не прыходзяць па каня. Ігнат жа не губляў надзеі, Што вернуцца разрухі дні І так разгорнуцца падзеі, Што зноў ён "будзе на кані". Ён верыў, што даброт багата Яшчэ той конік прынясе. Няўцям для беднага Ігната: Старэе "кося" пакрысе... Яму падказвалі сябры ўсе, I цвёрда раіла радня: – Ігнат, не ўпарцься, не дурыся, Паслухай нас: прадай каня! Тым болей што такую клячу Купіць гатовы цыганы

– Я перспектыву бачу. Майму каню няма цаны. Ён, як і колісь, апантана Выкідваў гной, купляў кармы, Хоць прадавалі іх не танна, Тым больш калі сярод зімы.

Радня: — Не хочаш? Чорт з табою! Ты дурнем быў заўжды ў жыцці. Вядзі хутчэй каня на бойню, Яго на ліверку пусці! За тыя грошы цёлку купіш, Пакуль не вырасла цана... Ігнат жа ўсім паказваў кукіш Ці пасылаў, як кажуць, на... Пасеяў ён авёс у полі I сена склаў на лузе стог... Але пад восень -Вось нядоля! -Ад старасці той конік здох...

* * *

İ вось мараль: з такой нагоды Чамусьці думка б'ецца ў скронь, Што сёння нашыя заводы Як гэты састарэлы конь.

(Тут вобразна скажу я) Як зрэнку вока бераглі, Хоць прапаноўвалі буржуі Даляры, еўра і рублі. Лічылі: выгадных нібыта Пакупнікоў на іх няма. .. А заўтра гэты хлам дабіты Ніхто не возьме й задарма.

ВОЗВРАЩАЯСЬ К НАПЕЧАТАННОМУ

От редакции: К этой теме возвращаться больше не будем. Так заявила редакция после публикации письма жителя Витебска Б.Морозова "Собачий бред" в ответ на ранее напечатанную корреспонденцию В.Жигулова "Собачье соседство: одним в радость, другим хоть за километр обходи". Но, уважаемые читатели, вынуждены изменить свое решение и предоставить слово еще одной стороне — председателю садового товарищества "Дружба" Валентине

Больше, чем собачий бред

Прочитала в "Народной Воле" корреспонденцию Владимира Жигулова "Собачье соседство: одним в радость, другим хоть за километр обходи" и готова подписаться под каждым словом автора. Тем более что материал перед отправкой в редакцию был со мной, как с председателем садоводческого товарищества "Дружба", согласован. Зато письмо Бориса Морозова, опубликованное в ответ на выступление Жигулова, меня ввергло в шок. К тому же оскорбило не

товарищества. Уважаемая редакция! Мягко говоря, Борис Тихонович вас беззастенчиво ввел в заблуждение. Действительно, в СТ "Дружба"

только меня, но и многих членов

неоднократно поднимался вопрос по поводу нарушения правил содержания собак членом товарищества Б.Морозовым. Действительно и то, что на усадьбе Морозова несколько больших собак, а не только маленькая Тося, как утверждает в "Собачьем бреде" автор письма. Стая псов постоянно пугала прохожих. Одного, по кличке Дикий, хозяин сам опасался. Было, когда и кусали людей. Я тоже неоднократно могла стать их жертвой. Достаточно свидетелей, подтверждающих мои утверждения. Если и этих сведений недостаточно - милости просим в гости. Мириться с таким положением дел нельзя. Ведь, по статистике, ежегодно в Витебске и Витебском районе более тысячи людей страдают от собачьих клыков.

Степановне Ребинец. В целях более объективного раскрытия темы и в надежде на то, что участники конфликта наконец-то найдут взаимопонимание.

В связи с этим не так давно Борис Морозов был приглашен на правление СТ "Дружба". Однако вместо того, чтобы принять к сведению замечания, связанные с проблемой его собак, начал оскорблять членов правления. Не зря милиция Октябрьского РОВД города Витебска в мае 2011 года проводила с ним беседу профилактического характера о недопущении противоправных действий в отношении других лиц (мелкое хулиганство). А также ему была разъяснена административная ответственность за нарушение правил содержания домашних и хищных животных. Вам эти сведения были известны. Поэтому непонят-

но, с каких соображений редакция предоставила Морозову индульгенцию? Кстати, Морозов подходил ко мне, каялся за свою оплошность, но извиниться перед теми, кого оскорблял, наверное, муже-

ства не хватило. Более того, санитарная служба города Витебска вынесла предписание Морозову, чтобы он убрал навоз и дрова, находящиеся за пределами его участка. Однако предписание "санитаров" он проигнорировал. Как и то, что помещение, в котором он откармливал собаку, принадлежит не ему, а "Водоканалу". Кстати, собачья будка до недавнего времени находилась почти на проезжей части дороги, а сарай и по сей день находится там

Наверное, нужно согласиться с редакцией "Народной Воли" когда она заявляет, что иногда годами суды не могут разобраться в мелочных конфликтах. И, дескать, правления садоводческих кооперативов пустяковые

тяжбы должны решать за пять минут. К сожалению, не всегда так получается. Наше СТ "Друж-— не исключение. Кому, как не бывшему прокурорскому работнику, то бишь Морозову, показывать пример человеческих взаимоотношений, а не делать бурю в стакане, превращая простую ситуацию хуже, чем собачий бред. Совсем непонятно, на что рассчитывал Борис Тихонович Морозов, когда пытался раз-

жалобить редакцию газеты дворняжкой Тосей. Неужели пенсионеру уважаемого ведомства не стыдно перед бывшими коллегами? Надо полагать, в прокуратуре лгать не учат.

И последнее. Одно из самых ценных качеств человека - совесть. А потому хочется надеяться, что разум возобладает над амбициями и справедливость восторжествует. И садоводыогородники во благо себе и обществу будут наслаждаться работой на земле.

С уважением -

Валентина Степановна РЕБИНЕЦ, председатель СТ "Дружба".

СТОП-КАДР

На биржах ШОК

Эксперты провозгласили начало новой финансовой эры. На биржах Азии шок. Фондовые индексы Азиатско-Тихоокеанского региона упали в ходе торгов в понедельник до минимальной отметки более чем за год, сообщает агентство Bloomberg. На очереди Европа и Америка. Фондовый рынок РФ уже падает, но власти уверяют, что россиянам волноваться не нужно.

Ситуацию комментирует глава компании, занимающейся анализом финансовых рынков, Asset+ Панг Чан Канг:

"Причина нынешнего поведения азиатских рынков заключается в том, что в последнем квартале на их состояние повлиял кризис в еврозоне. И хотя Большая семерка ясно дает понять, что интервенция на рынке восстановит валютный курс, который стал жертвой кризиса. основная проблема — долговой кризис еврозоны. И пока вмешательство Большой семерки не разрешает кризис, мы по-прежнему видим неопределенность рынков в долгосрочной перспек-

Напомним, что министры финансов и главы центральных банков Большой семерки провели переговоры и договорились о необходимом сотрудничестве для преодоления возможного финансового кризиса.

Прекратить насилие в Сирии

Лига арабских государств потребовала немедленного прекращения насилия в Сирии. Как заявил генсек межарабской организации Набиль аль-Араби, "сирийские власти должны немедленно прекратить все акты насилия и силовые операции против гражданского населения". Обнародованное заявление ЛАГ стало первой официальной реакцией Лиги на события в этой арабской стране.

Жертвы тайфуна

В результате тайфуна "Муфия" погибли четверо жителей Филиппин. На японском острове Окинава получили травмы 27 человек. Один шанхаец числится пропавшим без вести, так как не вернулся после купания в штормовом море, передало местное телевидение.

Новые сильные дожди прошли в Северной Корее, уже серьезно пострадавшей от наводнений в конце июля. Тогда погибли около 30 человек, были разрушены тысячи домов и пострадали земли фермерских хо-

Память о Хиросиме

В день 66-летней годовщины атомной бомбардировки Хиросимы премьер-министр Японии Наото Кан вновь заявил, что намерен снизить зависимость страны от ядерной энергетики.

Тысячи людей собрались у установленного в Хиросиме мемориала, и почтили минутой молчания память 140 тысяч человек, погибших в результате атомного удара США в 1945 го-

Забастовка в Германии

В Германии профсоюз авиадиспетчеров призвал к проведению сегодня 6-часовой забастовки — с шести часов утра до полудня. В заявлении профсоюза говорится, что договориться с работодателями по вопросу о зарплатах не удалось, и иного выхода, кроме забастовки, у диспетчеров не остается.

Профсоюзы добиваются повышения зарплаты немецким авиадиспетчерам на шесть с половиной процентов — в связи с ростом цен в стране.

Полиция Лондона расследует погромы в Тоттенхэме

Лондонская полиция расследует беспорядки, поджоги и погромы в районе Тоттенхэма, которые произошли в субботу и воскресенье. Арестованы более ста участников беспорядков.

Столица Великобритании пережила в минувшие выходные дни крупнейшие беспорядки за последние годы. 35 полицейских были ранены в результате столкновений в Тоттенхэме. Митингующие выражали протест в связи с тем, что 4 августа во время проведения изначально мирной акции протеста полицейские застрелили 29-летнего Марка Даг-

Район Тоттенхэм населен преимущественно бедными жителями, выходцами из разных стран. Здесь и ранее возникала напряженность на межэтничес-

У Баграме ўсё спакойна...

Побач з ваеннай базай Баграм у Афганістане жыццё ідзе сваім ходам.

УРОК ДИКТАТОРАМ

«Фараон» в клетке

Мировая пресса бурно комментирует суд в Египте над бывшим президентом Хосни Мубараком, свергнутым в результате народных волнений. Зрелище престарелого "фараона" на больничной койке в огромной металлической клетке потрясло весь регион.

Случай, когда арабский деспот привлечен к ответственности собственными подданными, является беспрецедентным для новейшей истории. Но главное, что за "увлекательной драмой", которая разворачивается на наших глазах, таятся непростые вопросы о будущем Египта и других стран, захваченных "арабской весной". СМИ задаются вопросами: не станет ли суд "внутриклановым" сведением счетов и не вдохновит ли это оставшихся правителей-автократов удерживать власть ценой любой жестокости?

Три десятилетия он руково-"страной, где драконовские законы о чрезвычайном положении сплошь и рядом служили оправданием пыток и убийств, где миллионы человек были обречены на нищету и отсутствие экономических перспектив, а приближенная элита наживалась на национальном богатстве". пишет The Financial Times.

Западным странам, возможно, дискомфортно видеть бывшего союзника на скамье подсудимых, но они должны сознаться в пособничестве ему, считает издание. Оно также подчеркивает, что суд не должен подменить собой демократические реформы и отвлекать внимание от преступлений других бывших официальных лиц. "Многие прихвостни Мубарака остаются на высоких должностях", — констатирует

Уже стало общим местом заявление, что египетская революция отрубила змее голову, не тронув тело. Генералы остаются у власти. "Их приверженность идеям демократии и многопартийной системе не проверена на практике, а вдобавок затуманена репрессивным инстинктом, о котором свидетельствуют разгоны демонстрантов на площади Тахрир", говорится в статье The

Парламентские выборы отложены на ноябрь, новая конституция, которая ограничила бы полномочия президента, все еще не разработана. Многие считают, что суд над Мубараком призван отвлечь внимание от колоссальных экономических и политических проблем Египта, пишет британский жур-

Мотивы египетских военных, благодаря которым процесс все же начался, несмотря на всевозможное давление, могут быть не столь благородными, как кажется, развивает тему Le Figaro. "Отдать на съедение толпе голову бывшего диктатора — это возможность свалить на клан Мубарака всю ответственность за прошлые годы, чтобы сохранить систему, основанную на доминировании армии, решительно настроенной сохранить власть", подчеркивает французский

обозреватель Он выражает надежду, что процесс не останется чисто символическим событием, потому что "помимо суда над Мубараком и его кланом предстоит развенчать всю систему, основанную на коррупции и ре-

Египет в настоящее время переживает сложный, мучительный переходный процесс от авторитарного режима к демократии. И по тому, как будет развиваться процесс над Хосни Мубараком, станет понятно, какой может быть готовящаяся демократия. пишет

Переходом к демократии руководит Высший совет Вооруженных сил в составе 19 генералов, привыкших за более чем полувековой период к авторитарным режимам. Многие в Египте считают, что военные решили избавиться от Мубарака, готовившего себе в преемники сына Гамаля, который является гражданским лицом. Поэтому "не будет преувеличением сказать, что военные устроили суд над семьей, которая готовилась предать их сообщество", - рассуждает итальянский комментатор. "Суд над престарелым и больным Мубараком можно назвать сведением счетов внутри военного сообщества, а вовсе не шагом в направлении свершения справедливости. Если это так, Египет рискует получить "военную демократию", — заключает он.

The Guardian также размышляет на тему, окажутся ли под судом другие арабские руководители. Президент Йемена Али Абдалла Салех, видимо, получит юридическую неприкосновенность в результате соглашения, которое поддерживает Запад и помогают заключить страны Персидского залива. Ливийскому лидеру Муаммару Каддафи предлагаются разные варианты, в том числе уход на покой в оазисе посреди пустыни, перечисляется в статье. Но даже больше Каддафи многих волнует президент Сирии Башар Асад — он предложил коекакие реформы, но защищает свой режим с жестокостью, знакомой по деяниям его отца Хафеза, подчеркивает газета.

Еще остающиеся у власти арабские режимы в связи с судом над Мубараком должны задуматься, считает Le Figaro. Некий житель Бахрейна написал в "Твиттере": "Дорогой арабский диктатор, посмотри на Мубарака внимательно. Он был таким же могущественным, как ты. Если ты не переменишься, твои часы сочтены". Но издание опасается, что этот суд может подтолкнуть их сделать все, чтобы удерживать ситуацию "ценой любой жестоко-

В свою очередь итальянская Corriere della Sera отмечает, что Асад и Каддафи являются наиболее заинтересованными зрителями, которые следят за процессом над их недавним египетским коллегой по телевидению. "Два деспота, кандидаты на процессы, которые могут стать еще более травматичными, смотрят и думают: и я бы мог оказаться в этой клетке.

Оба знают: как только они лишатся скипетра, их не ждет ничего хорошего", - пишет газе-

В арабском мире, где тираны правят вечно, а власть передается только по наследству, суд над Мубараком и его сыновьями имеет значительную символическую ценность, пишет в редакционной статье Le Figaro. Телевизионная трансляция процесса произвела большее впечатление, чем поспешный суд над Саддамом Хусейном, ведь "египетский фараон был свергнут не в результате иностранного вторжения" и стал "первым диктатором, которому пришлось отвечать за свои действия перед собственным народом, лишившим его власти", отмечает обозреватель Пьер Русселен. Телетрансляция с процесса над Хосни Мубараком и его сыновьями также навела миллионы чело-

век на глубокие размышления. СМИ напоминают, что свергнутого президента Туниса Бен Али судили заочно, поскольку Саудовская Аравия дала ему убежище. Саудовская Аравия по-прежнему пользуется поддержкой Запада и при этом руководит контрнаступлением на демократические перемены в других государствах региона. Саудовцы возмутились, когда США все-таки отступились от Мубарака и убедили генералов взять власть. Вашингтон поежился, но смирился, когда благодаря интервенции саудовцев была подавлена "жемчужная революция" в

Пожалуй, главные вопросы касаются Сирии. Асад предложил кое-какие реформы, но защищает свой режим с жестокостью, знакомой по деяниям его отца Хафеза. Суд над Мубараком отвлекает внимание от действий, которые предпринимаются для продления жизни и репрессий одного из самых страшных арабских диктаторов, — заключают некоторые

Сигнал остальным

Всего несколько лет назад бывший иракский диктатор Саддам Хусейн и некоторые его сообщники, которым вменялось в вину преступление против человечности, были приговорены специальным трибуналом к казни через повешение. Тогда в арабском мире никто не мог себе представить, что одному из арабских коллег по должности Саддама будет грозить та же участь.

Сейчас египетские и арабские комментаторы едины во мнении, что начало процесса это прежде всего сигнал: каждый, кто будет участвовать в насильственном подавлении демократического движения, получит по заслугам.

> Подготовил к печати Алесь ДРАБЧУК.

Ради чего?

Широкий резонанс вызвал арест бывшего премьер-министра Украины Юлии Тимошенко.

Вашингтон выразил озабоченность и призвал освободить ее из-под ареста, говорится в заявлении посольства Соединенных Штатов в Украине. "Заключение бывшего премьерминистра Юлии Тимошенко вызвало беспокойство международного сообщества относительно верховенства закона в Украине и может вызвать появление новых политически мотивированных преследований", полагают в американском внешнеполитическом ведомст-

В документе также подчеркивается, что "правительство США разделяет эту озабоченность и призывает пересмотреть решение об аресте Тимошенко и рассмотреть вопрос о ее немедленном освобождении"

Арест Юлии Тимошенко осудила и Россия, из-за газовых соглашений с которой экс-премьер и попала на скамью подсудимых. Но вот мобилизовать граждан

на новый Майдан у однопартийцев экс-премьера пока не получается. Их противники выбрали удачный момент для ареста - август, время отпусков. Правда, возникает вопрос: ради чего?

Известно, что Юлия Тимошенко в момент своего проигрыша на президентских выборах не считалась большей частью украинского общества реальной альтернативой Виктору Януковичу, отмечается на сайте Радио Свобода. Сейчас, во время судебного процесса, она возвращает себе положение безальтернативного лидера оппозиции. К тому же, как видно, судебный процесс над Тимошенко уже вызвал серьезные возражения со стороны западных политиков и европейских структур, и арест Тимошенко может привести к еще большему ухудшению отношений Виктора Януковича с теми, в чьих кредитах и благосклонности он

Достаточно сложными остаются российско-украинские отношения — как раз на днях президент России Дмитрий Медведев в очередной раз отменил свою встречу с Виктором Януковичем и не приехал на празднование Дня Военно-Морского флота России в Севастополе. Так что и тут особой поддержки главе украинского государства ждать незачем.

Газета "Ведомости" пишет, что украинские политики, настоявшие на аресте Юлии Тимошенко, вероятно, будут сожалеть о своем решении. Правовая основа заклюнения под стражу "за неуважение к суду" сомнительна. "Арест лидера оппозиции, которую обвиняют в злоупотреблениях служебным положением при заключении газового контракта с Россией, выглядит политической местью и неизбежно ведет к недовольству Европы, США и России", — уверена га-

"Власти придется отменить арест Тимошенко, чтобы не усложнять отношения как минимум с Западом", — говорит руководитель Института публичной политики Виктор Чумак. Он отметил, что на сентябрь запланированы переговоры о создании зоны свободной торговли между Украиной и ЕС. "До сентября еще есть немного времени, чтобы изменить ситуацию", — полагает эксперт.

Между тем Печерский районный суд Киева вчера отказался освободить Юлию Тимошенко под поручительство украинского духовенства. С таким призывом обратился к суду митрополит Филарет.

> Подготовил к печати Андрей СЕРГЕЕВ.

У СУСЕДЗЯЎ

Парламенцкія выбары ў Польшчы пройдуць 9 кастрычніка

Прэзідэнт Браніслаў Камароўскі назначыў ў парламент 9 кастрычніка. Гэтым дадзены старт выбарчай кампаніі.

Згодна з сацыялагічнымі апытаннямі, большасць палякаў

намераны прагаласаваць за пра- з'яўляецца вячую партыю "Грамадзянская платформа", лідар якой цяпер з'яўляецца прэм'ер-міністрам краіны. На другім месцы апазіцыйная партыя "Права і

загінуўшага ў авіякатастрофе пад Смаленскам былога прэзідэнта Леха Качыньскага. На трэцяе месца прэтэндуе муністычны Саюз левых дэма-

Улады будуць лятаць рэйсавымі самалётамі

Польскія VIP-персоны будуць карыстацца грамадзянскім авіятранспартам

Новы кіраўнік Міністэрства нацыянальнай абароны Тамаш Сямоняк ліквідаваў вайсковыя часці, якія абслугоўвалі палёты

польскіх VIP-персон. Кіраўнік польскага ўрада заявіў, што найвышэйшыя службовыя асобы ў Польшчы будуць цяпер карыстацца выключна чартарнымі грамадзянскімі самалётамі альбо звычайнымі авіярэйсамі. Вайсковыя пілоты будуць перавозіць членаў урада выключна на верталётах і толькі ўнутры

Згодна даручэннямі кіраўніка польскага ўрада, новы міністр Мінабароны павінен рашуча і прафесіянальна ажыццяўляць прапановы ўрадавай спецкамісіі, якая даследавала прычыны авіякатастрофы польскага ўрадавага самалёта пад

Дні арабскага каня

У Янаве Падляскім прайшлі 32-я Дні арабскага каня. Штогод польскія "арабы" прыцягваюць у Янаў Падляскі аматараў і пакупнікоў коней з усяго свету.

На гэтым аўкцыёне былі выстаўлены 32 коні арабскай пароды. Кожны год аўкцыён у Янаве Падляскім прыносіць мільёны злотых даходаў. Рэкордным аказаўся 2008 год, калі за 1 мільён 125 тысяч злотых (280 тысяч еўра) была прададзена чэмпіёнка свету кабыла Квэстура. У суме падчас згаданага аўкцыёну тры польскія дзяржаўныя конегадоўчыя камбінаты (з Янава Падляскага, Міхалава Бялкі) зарабілі ў суме больш за 3 мільёны еўра. Ганна Стаяноўска, эксперт па конегадоўлі, пераконвае, што гадаваным у Польшчы арабам уласціва асаблівая пры-

У лагер для самалійскіх бежанцаў на ўсходзе Кеніі дастаўлена харчаванне. Лагер Дааб разлічаны на 90 тысяч чалавек. Цяпер

ИХ НРАВЫ

Как я купил себе невесту

Я, волнуясь, сижу в своей машине в безлюдном переулке в Соуэто. Рядом мой друг Мпхо. Чтобы снять напряжение, он рассказывает анекдоты. Мой мобильник оживает.

Текстовое сообщение от Бра Гу-

гу. Это один из моих посредников. "Готово", — говорит он. Я испытываю облегчение - и приток адреналина. Потом Гугу и его команда появляются в воротах. За ними -

высокая, тонкая фигура Кутлвано, женщины, которую я только что купил. По местным обычаям, мы теперь муж и жена. Поняв, что встретил женщину, на которой хочу жениться, я

знал, что должен пойти африканским путем — попытаться завоевать уважение семьи Кутлвано. Это долгий, сложный процесс со многими правилами. Моей первой обязанностью было написать письмо отцу Куты

— о том, что моя семья хочет нанести визит. Письмо должно было быть написано на языке сесото, причем моей матерью-англичанкой, которая не знает на этом

Поначалу отец Куты не был

готов к компромиссу по этому шанные в расовом отношении павопросу. Но потом согласился на то, чтобы моя мать отправила ему электронное сообщение на английском. Она проинформировала его, что намерена назначить нескольких южноафриканцев своими представителями.

Я обратился к другу, Бра Дану, который принадлежит к тому же племени, что и семья Куты. Он хороший телеоператор и умеет находить общий язык с другими. И я попросил другого оператора, Гугу, и еще двух коллег, Эзру и Конни, — все они из раз-

Что до Кутлвано, то она была счастлива, хотя и волновалась, что ее семья может попросить за нее слишком высокую цену. Она образованна, красива, и у нее нет детей. Все это повышает ее стоимость. А местные жители обычно полагают, что белые иностранцы — все богачи (ко мне это точно не относится).

Кутлвано поговорила со своей матерью — и нам дали понять, что беспокоиться не нужно. Цена будет честной и не основанной на моем гражданстве. У меня дома, в английском городе Лестер, смеры — это норма. Здесь, в ЮАР, они по-прежнему очень редки. Когда мы появляемся на пуб-

лике, на нас нередко пялятся. Хотя большинство — просто из интереса. Когда мы ходим по магазинам, молодые черные девушки подходят к Кутлвано и спрашивают шепотом, как бы им тоже познакомиться с белыми парнями. Говорят, у нас здесь репутация верных и заботливых по отношению к тем, кого мы любим, мужчин.

Вопрос расы до сих пор чрезвычайно сложен в ЮАР. Но я понял, что большинство людей очень открыты и приветливы.

И наконец назначена дата наших переговоров. У дома Кутлвано ее родственники нарочно держат мою команду в ожидании добрых полчаса. Традиционная тактика. Но в конце концов они всетаки заходят внутрь — без меня. Из рук в руки передаются бутылки виски, оговаривается стоимость коровы. Даже в современной городской Южной Африке корова остается главным предметом пе-

реговоров

А потом начинается торг. В

крыто говорить о том, сколько ты заплатил за жену. Можно просто сказать: она обошлась мне в целое стадо. И я не пожалел ни об одной корове.

Но это — не конец свадебной церемонии. Через три месяца я снова на той же улице в Соуэто. На этот раз на мне традиционная шляпа "сото", похожая на абажур, а также почти белый льняной костюм и коричневые сандалеты. Не вполне мой стиль. Я, неуклюже пританцовывая, иду по улице, а мой друг поет песни и смеется над моей походкой.

Вся округа в сборе, все поют приободряют меня своими криками. Я дотанцовываю до дома Кутлвано, пропихиваюсь через стену людей, окружающих ее, оттаскиваю ее от ее семьи и подвожу к своей. Ритуал окончен. Женщины взвывают, мужчины улыбаются и потягивают мощный местный самогон. Весь пригород приветствует меня. И я вдруг понимаю, что я дома.

Кристиан ПАРКИНСОН.

Би-Би-Си, Соуэто, ЮАР.

СЦЕНА

Марина ДУДАРЕВА:

«Не всегда надо идти рогами вперед и быстро...»

Главный режиссер Драматического театра белорусской армии Марина Дударева о дипломатии, ревности и актерской породе.

В Драматическом театре белорусской армии работает Алексей Дударев, известный на всю страну драматург, наш белорусский классик, и Марина Дударева, известный в театральных кругах режиссер. Он — художественный руководитель, она — главный режиссер театра. Они однофамильцы, их соединение под крышей одного театрального дома, в общем-то, случайно. Но зритель всякий раз усиленно ищет между ними родственные связи. И я бы на месте руководителей театра перестала бы уже разъяснять, что вот, мол, их фамилии — совпадение. Да, не родственники, но ведь единомышленники! Сложился творческий тандем — а это тоже родство, да еще какое важное.

В общем, сегодня о Театре армии можно говорить как о "дударевском театре". Не только потому, что там играют спектакли по знаменитым пьесам драматурга Дударева, но и потому, что постановки запоминаются характерным выразительным стилем режиссера Дударевой. Молодой коллектив, возникший, прямо скажем, совсем не в театральное время, развивается. Недавно добротным спектаклем "Собака на сене" по пьесе Лопе де Вега он закончил свой седьмой сезон. И если пока у труппы не было оглушительного успеха, то ведь и оглушительного провала тоже не было. Идет ровная работа. Хотя, конечно, задерживаться в середняках не стоит. Можно навсегда утратить вкус к дерзким экспериментам и к трудным восхождениям на олимп.

Впрочем, главный режиссер театра Марина ДУДАРЕВА трезво оценивает возможности труппы, как никто понимая все "за" и "против" ее нынешнего состояния

- Марина Викторовна, в социальных сетях я нашла вашу страничку с единственной записью: "Никто не достоин твоих слез, а те, кто заслуживает, не заставляют нас плакать". Что за горькая минута заставила вас процитировать Маркеса?

 Я вас разочарую, это, видимо, сделала моя дочь, наблюдая за моей работой, за моими творческими погружениями и всплытиями. Нет, я не плачу в подушку по ночам. Давно не ем себя поедом за поражения. Любую критику я анализирую. И не даю себе права окунаться с головой в обиду. Это опасно, энергетически затратно.

Что ж, завидую вашей силе воли. Значит, можно задавать любые вопросы, вы не обидитесь? Тогда такой: вам не кажется, что состав труппы однообразен? Что театру не хватает фактуры?

Еще как кажется! Но создание театрального коллектива — сложная работа. Когда я пришла в Театр армии, в штате было пять актеров. Всего. А мне надо было поставить спектакль, в котором занято 11 человек. Пришлось набирать новых. Где? Лучших выпускников театрального факультета Академии искусств забирает Купаловский театр, потом Русский. Действительно, у нас недостаточно людей для репертуарного театра. Не дай Бог кто-нибудь заболеет — спектакль под угрозой срыва. И вы правы, разноплановых актеров

мало. Ребята очень молодые. Недоученные. Артист становится артистом ведь только в театре. А у меня выпускники прошлого года, позапрошлого. Это определенный минус. Иногда приходится разжевать и в рот положить. Хотя сейчас внутри коллектива, я считаю, семейная атмосфера. И каждый на

Тем не менее вы еще в пути… А мы ждем от вас спектакля-открытия. Спектакль должен немного... оглушить. Пока же все постановки, как добротное изделие. А хочется

- А вы не видели "Ромео и Джульетту"? Вот! Там прочтение Шекспира весьма оригинальное. А "Рядовые"? Особый тон, особую ноту сумели взять актеры — это все зрители оценили.

Говорят, что пластика спектакля "Ромео и Джульетта" очень похожа на знаменитый одноименный балет Валентина Елизарьева. Признайтесь, есть цитаты?

- Этого не может быть! Однозначно нет! Я все спектакли Елизарьева знаю, да и мой муж был артистом балета, он бы мне цитаты не спустил. Я никогда не возьму чужого.

- Это может сделать за вас ваше подсознание...

Критика не принимается! У меня превалирует разум, иначе бы я не была главным режиссером театра.

 Почему театр берет для постановки в основном классический, хрестоматийный материал?

На классике народ растет.

Который в зале? И который на сцене тоже! Я же говорю: театр молодой, и у меня, режиссера, есть один возможный вариант — растить кадры самостоятельно. Пока, к сожалению, у нас нет 100-процентного героя. Но с героинями и героями во всех театрах проблема. У такого актера от природы должна быть визуальная харизма, а также энергетическая — чтобы вот стоял, молчал, а от него глаз не отвести. Как это делать, научить нельзя. И еще должна быть, извините, порода. А породу в магазине не купишь. Поворот головы, движение руки, взгляд. Где таких, готовеньких, взять? Вот Москва театральная — это вытяжка со всей 150-миллионной страны. А Минск театральный собирает таланты совсем с других площадей. Плюс наш национальный темперамент иногда как мокрое горит.

- Что вас, режиссера, чаще всего выводит из равновесия?

Я бываю злой по одной причине: когда вижу, что артисты успокоились, что щадят себя! Даже если по мизансценам нет претензий, но из души холодок? Все! Самое убийственное для театра, когда зритель после спектакля не плюется, не ругается, а зевает и говорит: "Никак, аккуратненько". Я смотрю каждый спектакль, потому что есть опасность, что он растянется артистами по углам. "Она влетает как ракета..." — поют про меня артисты. Я ношу высокие каблуки, и ребята по стуку узнают, как я буду сейчас с ними разговаривать, как проводить разбор полетов. А вообще актеры после спектаклей

у нас мокрые, я никому не разрешаю играть вполноги.

Интересно, а вам знакомо чувство ревности? К коллегам, естест-

 Ревность в профессии? Перестаньте! Победы других меня, наоборот, двигают вперед. Хороший раздра-

Как вы считаете, оправданно ли постоянное использование больших пластических номеров в современном драмтеатре? Зонги, пляски как приманка для публики. А психо-

логизм уходит на второй план... Вы имеете в виду "Собаку на сене"? Психологизм там не отодвинут, он пока, к сожалению, не схвачен. Театр не может и не должен соперничать с телевидением, шоу-бизнесом, насыщая постановки движением, пением. По красочности они все равно нас обгонят. Театр — это когда сердце с сердцем говорит. Если человек о чемто подумал важном, нравственном, если сострадание постучало в его сердце

 Хотя в спектакле, по-моему, есть две безукоризненные работы: Зоя Антонова. И Мим — Данила Милеев. Вообще, отличная режиссерская находка - мим. И у Николая Пинигина в последней постановке "Выкраданне Еўропы" этот

персонаж замечательный... Я сделала это раньше Пинигина! Подсмотрела, признаться, в Италии —

там они на улицах повсюду. А Пинигин приходил к вам в театр?

- Нет. Хотя актеры из Купаловского были, выражали восторги, а их главный режиссер пока у нас не был. В качестве зрителя был министр культуры Пал Палыч Латушко. Приходил с дочерью, ему спектакль очень понравился.

 Мне кажется, нашему министру все нравится. Это такая особая порода людей - дипломатами на-

Я знаю цену комплиментам, и более строгого судьи, чем я для себя, у

ся и оценить себя в работе. Но и что такое успех, мне знакомо. Вот в бытность мою в Молодежном театре я поставила спектакль "Женитьба Фигаро". Во всех классических постановках Фигаро — фигура центральная. А у меня центральные героини - женщины. Именно они крутят всеми! На фестивале в Севастополе (а на любом фестивале уже заранее приблизительно понятно, кому какие достанутся призы и места), так вот в Севастополе уже на репетиции начали ставить приставные стулья в зале. Я удивилась: "Господа, вы мне мешаете работать!" — "Тсс... Директор приказал. Все билеты проданы!". Мы так выступили, что жюри на ходу специально для нас придумывало новую номинацию, потому что не отметить нас было невозможно. Как вам работается с Дударе-

меня нет. Я способна абстрагировать-

вым? Он, наверное, в творческом смысле тиран? Подавляет авторитетом, талантом? Только не выгоражи-

Театр армии — идея бывшего министра обороны Леонида Семеновича Мальцева. Это он предложил Дудареву взяться за "неподъемное" дело и даже успел подписать смету на ремонт здания до всех кризисов и дефолтов. А Алексей Ануфриевич — творческий человек, согласился, потому что, наверное, уже не может без театрального допинга жить. И вот плывем седьмой сезон под его руководством. Нет, он не тиран! Может пройтись по мелочам, а так... Сейчас наш худрук пишет пьесу о современной армии.

- Сложная задача. Потерпит ли армия правду о себе? К слову, вы, наверное, часто ездите со спектаклями по воинским частям. Хорошо

Для рядовых солдат театр — настоящая разгрузка, радость. Когда видишь их глаза, реакцию... Мы не считаем поездки в части дополнительной обузой. Мальчики ведь после службы вернутся на гражданку и не должны чувствовать себя совершенно одичавшими после казармы.

 Вы чувствуете давление военных структур на художественную политику театра?

Не припомню ни одного подобного момента.

 Как вы относитесь к тому, что актеры ходят работать на сторону: в рекламу, на радио и т.д.?

Я как человек разумный понимаю, что прожить на одну актерскую зарплату нереально. Хотя сейчас у молодежи появилась такая черта... Если раньше мы считали, что прежде, чем получить, надо отдать, то теперь наоборот: "мне надо" стоит на первом месте. Немедленно и с меньшими затратами. А так не бывает.

Есть ли творческие конфликты в театре?

Без них нет движения!

Это конфликты рабочего порядка. Не всегда надо идти рогами вперед и быстро. Дипломатии у меня тоже хва-

Елена МОЛОЧКО.

ЭШАЛОНЫ ЎЛАДЫ

Якія пенсіі ў былых кіраўнікоў дзяржаў?

У сакавіку 2011 года ўрад Егіпта прызначыў экслідару краіны Хосні Мубараку пенсію па старасці ў памеры 339 долараў ЗША і дадатковую ваенную пенсію за выслугу гадоў на пасадзе маршала авіяцыі. Памер ваеннай пенсіі не называецца, бо гэтая інфармацыя лічыцца ў Егіпце дзяржаўнай тайнай.

Тым часам 3 жніўня пачаўся суд над Мубаракам, які, акрамя іншага, абвінавачваецца таксама ва ўзбагачэнні за кошт дзяржа-

Інтэрнэт-сайт mojazarplata.by падае лічбы пенсій некаторых іншых былых кіраўнікоў дзяржаў.

Памер пенсіі першага адзінага прэзідэнта СССР -Міхаіла Гарбачова — 13.866 долараў ЗША ў месяц. Першы прэзідэнт Расійскай Федэрацыі Барыс Ельцын атрымліваў пенсію, якая складала 75% ад службовага акладу на пасадзе кіраўніка дзяржавы. Аналагічная схема прадугледжана і для дзейнага прэзідэнта Расіі Дзмітрыя Мядзведзева пасля яго выхаду на пенсію.

Прэзідэнт Грузіі ў адстаўцы Эдуард Шэварднадзэ амаль год жыў на свае зберажэнні, пакуль дзейны прэзідэнт краіны Міхаіл Саакашвілі не "ўспомніў" аб папярэдніку, прызначыўшы для Шэварднадзэ ў 2005 годзе штомесячную пенсію ў памеры 410 долараў ЗША.

Экс-прэзідэнт Украіны Леанід Кучма, выйшаўшы ў адстаўку, у якасці пенсіённага ўзнагароджання атрымаў загарадныя апартаменты з абслугай. Памер пенсіі экс-кіраўніка дзяржавы

1376 долараў ЗША ў месяц. Аскару Акаеву — першаму прэзідэнту Кыргызстана, пазбаўленаму ўладамі краіны статусу экс-лідара нацыі, пакладзена пенсія па выслузе гадоў. Акрамя гэтага, палітык можа разлічваць на стыпендыю, прызначаную для

членаў Нацыянальнай Акадэміі навук Кыргызстана. Згодна з законамі Кыргызстана, Аскар Акаеў, які цяпер жыве ў Маскве, мае права атрымліваць гэтыя грошы, калі звернецца ў адпаведныя дзяржаўныя органы з дакументамі і заявай аб сацыяль-Сорак другі прэзідэнт ЗША

Біл Клінтан атрымлівае пенсію ад дзяржавы ў памеры 15.500 долараў ЗША ў месяц. За сем гадоў — з 2000-га па 2007 год сацыяльныя адлічэнні тагачасна га прэзідэнта склалі 1.217.250 долараў ЗША. Афіцыйны памер пенсіі 43-га прэзідэнта ЗША Джорджа Буша-малодшага — 15.942 долары ЗША ў месяц. Аднак "на рукі" палітык атрымлівае каля 30.500 долараў ЗША штомесяц дзякуючы розным надбаўкам. Штомесячная пенсія ягонага бацькі, таксама прэзідэнта ў адстаўцы — Джорджа Буша-старэйшага — складае 65.500 дола-

ТЫМ ЧАСАМ

На якую пенсію можа разлічваць былы прэзідэнт Беларусі?

Згодна з Законам "Аб Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь", былому прэзідэнту краіны ў выпадках адстаўкі, датэрміновага вызвалення ад займаемай пасады і заканчэння тэрміну паўнамоцтваў павінна ўсталёўвацца пенсія ў вызначаным заканадаўствам памеры і падавацца дзяржаўнае жыллё ў выбраным ім населеным пункце краіны. Фіксаваны памер пенсіі экс-прэзідэнта не называецца, адзначае Радыё Свабода.

Цяперашні прэзідэнт Беларусі Аляксандар Лукашэнка 9 верасня 1997 году падпісаў дэкрэт №16 аб "упарадкаванні пенсій за асаблівыя заслугі перад беларускім народам". Паводле гэтага дэкрэта, былі пацверджаны высокія пенсіі былым найвышэйшым функцыянерам ЦК КПБ, а вось былым старшыням Вярхоўнага Савета незалежнай Беларусі прызначылі фіксаваныя пенсіі ў памеры 3200 рублёў на месяц.

Сярод былых старшыняў Мечыслаў Грыб атрымлівае больш высокую вайсковую пенсію, Сямён Шарэцкі з'ехаў за мяжу, Георгій Таразевіч памёр, а вось Станіслаў Шушкевіч дагэтуль мае менавіта такую пенсію, якая цяпер, паводле курса чорнага рынку, складае менш за паўдолара. Шушкевіч спрабаваў праз суд дабіцца пералічэння пенсіі з улікам інфляцыі, але суд яму ў гэтым адмовіў.

ВЕДАЙ НАШЫХ!

Віктар Марціновіч адкрывае Амерыку

У наступным годзе ў кнігарнях Амерыкі з'явіцца пераклад рамана беларускага журналіста і пісьменніка Віктара Марціновіча "Параноя".

Пераклад кнігі Марціновіча праспансіруе Амерыканскі ПЭНклуб, бо раман трапіў у лік 11 замежных кніг, вартых перакладу на англійскую мову. Надрукуюць "Параною" ў выдавецтве Northwestern University Press. Дарэчы, на разгляд было прадстаўлена больш за 130 кніг з самых розных краін, але Марціновічу знайшлося месца ў спісе лепшых.

Перакладзе раман спецыяліст па рускай літаратуры, доктар філасофіі і выкладчык Чыкагскага ўніверсітэта Дзіяна Немец Ігнашава. Яна прызналася, што раман вырашылі перакласці ў аднолькавай ступені і з-за яго эстэтычных якасцяў, і з-за палітычнай афарбоўкі. Справа ў тым, што сябры ПЭН-клуба першапачаткова азнаёміліся з рэцэнзіяй на раман ва ўплывовым штодзённіку New York Review of Books.

"Крытык Цімаці Снайдэр надаў у ёй шмат увагі палітычным элементам самога рамана і падзеям, якія адбыліся пасля яго з'яўлення ў друкаваным выглядзе ў Мінску, — распавяла часопісу "ПрайдзіСвет" Дзіяна Ігнашава. — Аднак вырашальным фактарам сталі ўсё ж літаратурныя вартасці твора, у чым выдавецтва змагло пераканацца па другім, прафесійным перакладзе асобных яго частак"

Амерыканская перакладчыца шчыра прызналася, што не будзе рабіць прагнозаў наконт таго, спадабаецца мясцовым чытачам спрэчны раман беларускага журналіста ці не

"У нашу камп'ютарызаваную эпоху цяжка здагадацца, што менавіта зможа ўздзейнічаць на чытача, — распавяла Дзіяна. — 3 пункту гледжання перакладчыка на карысць Марціновіча шмат пазітыўных фактаў: жывая мова, шмат постмадэрнісцкай гульні і агульнакультурнай, "кіношныя" візуальныя вобразы, востры сюжэт з класічнай і агульнадаступнай расстаноўкай дабра

і зла. Безумоўна, дасведчаны чытач адчуе і ўплыў на аўтара рускіх класікаў, асабліва Гогаля, Дастаеўскага, Чэхава і Булгакава. Як гэта ні сумна, але пагаршэнне палітычнай сітуацыі ў Беларусі зможа толькі пазітыўна паўплываць на ўспрыняцце рамана англамоўнымі чытачамі'

Сам спадар Марціновіч, як заўжды, філасофскі ставіцца да сваёй літаратурнай заакіянскай перамогі. А перамога відавочная - са 130 твораў было абрана ўсяго 11, сярод якіх і беларускі

"Калі я пісаў гэты тэкст, неяк падсвядома намагаўся зрабіць яго адразу канвертаваным для інтэрнацыянальнага чытача, распавёў Марціновіч. — Гэта адзін з нешматлікіх беларускіх сучасных раманаў, які можа сябе прадаваць без аніякіх адаптацый за межамі Беларусі. "Параноя" павінна быць зразумелай усім гэта так проста, што там і правак ніякіх не трэба было рабіць.

Гэты твор насычаны маім пачуццём да Мінска. Падаецца, што адзінай натуральнай рэакцыяй з боку амерыканцаў будзе зацікаўленасць Мінскам і спробы сюды прыехаць, каб пабачыць наш цудоўны горад".

Марыя МАЛЕВІЧ.

ГРОМКОЕ ДЕЛО

Прощенный генерал

экс-главы УВД Гродненского облисполкома Геннадия Хоцько прекращено. Об этом сообщил прокурор Гродненской области Виктор

Напомним, милицейскому генералу вменялось в вину злоупотребление служебными полномочиями. Как уже сообщала "Народная Воля", с Хоцько вышла почти детективная история. Сначала жена принесла бывшим подчиненным своего мужа заявление об его исчезновении, потом было объявлено, что на него заведено уголовное дело, начался международный розыск... А еще позже Хоцько сам вернулся в Беларусь из России, где скрывался, и пришел в прокуратуру с повинной.

. По официальной информации, Геннадий Хоцько уже выплатил около 30 миллионов рублей. Гродненская пресса сообщала, что именно во столько оценили ущерб, который он нанес, используя материальную базу УВД для строительства собственного коттеджа. После возмещения ущерба Геннадий Хоцько написал прошение на имя А.Лукашенко о прекращении в отношении него уголовного дела

Алина ВЕТРОВА.

СВЕТСКАЯ ХРОНИКА

Наталья ПОДОЛЬСКАЯ: «Придерживаюсь только одной диеты: есть после восьми вечера и ночью...»

Белоруска Наталья Подольская отказалась от мечты посадить супруга Владимира Преснякова на диету.

Певица не раз признавалась, что она не занимается спортом и не сидит ни на каких диетах. Единственная ее мечта – заставить похудеть своего супруга Владимира ПРЕСНЯ-КОВА, который в последние годы утратил былую стройность. Чтобы подать ему пример, Наталья даже попробовала ограничивать себя в еде, но все попытки привести супруга в форму провалились, отмечает российская "Экспресс-газета".

Есть все, что угодно и при этом не поправляться — мечта всех женщин. По словам Наташи, природа щедро одарила ее этой способностью. "Не люблю себе отказывать в

еде. Я придерживаюсь только одной диеты: есть после восьми вечера и ночью, — и в шутку и всерьез делилась секретами певица в интервью Kleos.ru. — Зарядка для меня — это просто ужасно. Я не люблю спорт и не хожу в тренажерный зал. Но думаю, что вскоре мне все же придется это делать, так как кушаю я много и отказывать себе в этом удовольствии не собираюсь. А единственный способ сбросить вес — это заняться спортом".

Чтобы заставить похудеть своего супруга, Наталья даже

разработала для них с Володей специальную систему питания, вычеркнув из списка продуктов некоторые самые опасные для талии. По ее словам, это позволило безо всяких диет избавиться от нескольких лишних килограммов за месяц.

"Мы с Володей решили включать в меню максимальное количество пищи растительного

происхождения, - гордо рассказывала певица. — Вычеркнули из рациона майонез, кетчуп, сливочное масло, молочные продукты, сосиски и сардельки — в результате похудели на несколько килограммов в рекордно короткие сроки".

Но теперь, похоже, Пресняков и Подольская на диете уже

на" звездная пара с аппетитом лакомилась местными гастрономическими изысками, не обращая внимания на проглоченные калории, — отмечает eg.ru. Наталья с аппетитом расправлялась с огромной порцией, которой хватило бы на троих. Певица разделалась с блюдом с завидным аппетитом. Владимир не стал отказываться от остренького и жирненького, и вместо полезной рыбы заказал себе целую гору куриных ножек-гриль с разжигающим аппетит острым соусом. И правильно: в конце концов, вкусная еда — одно из самых простых и доступных человеку удовольст-Впрочем, опасаясь, что все

"На прошедшем недавно в

Юрмале конкурсе "Новая вол-

съеденное вскоре начнет сказываться на ее фигуре, Наталья явно наговаривала на свой организм: в Юрмале она выглядела просто безупречно. Гордо дефилируя на вечеринках в облегающих нарядах, Подольская демонстрировала тонкую талию и абсолютно плоский животик. Так что с диетами Наталье и вправду пока можно повреме-

ЦІ ВЕДАЕЦЕ ВЫ, ШТО...

Многія жанчыны

разглядаюць секс як танны

спосаб трэніроўкі

Навукоўцы апублікавалі нечаканыя вынікі даследавання. Аказваецца, нават пасля доўгага працоўнага

Пры гэтым эксперты канстатуюць: крэдытны крызіс і высокія цэны на сяброўства ў фітнес-клубах забіваюць запал у адносінах,

А амаль дзве трэці жанчын, у якіх ёсць сяброўства ў фітнес-

Паводле даных, прыведзеных у кнізе "Элементарная секс-

бо многія жанчыны проста разглядаюць секс у якасці таннага спосабу трэніроўкі. Згодна з даследаваннямі, такую пазіцыю

клубе, заявілі, што яны з большай радасцю абралі б секс і нават

уборку з пыласосам, калі б яны былі ўпэўнены, што спаляць та-

кую ж колькасць калорый, якая згарае падчас звычайнай

дыета" Кэры Маклоскі, *паўгадзіны сексу спальваюць 150*—

250 калорый, а ў асобных выпадках да 350 — у залежнасці

ад актыўнасці. Калі цалавацца гадзіну, згарыць больш за 200 калорый. Дарэчы, нават галівудскія зоркі і прадстаўнікі На-

цыянальнай сістэмы аховы здароўя выказваліся за падобную ды-

ету, падкрэсліваючы яе перавагі (зніжэнне вагі і рызыкі сардэч-

клеткі, якія змагаюцца з хваробамі, уключаючы рак, і нават з

Станоўчы настрой

папярэджвае рак

Навукоўцы правялі даследаванне, у ходзе якога вывучалі даныя

аб стане здароўя жанчын. Некаторым жанчынам быў пастаўлены

дыягназ рака малочнай залозы. У выніку аказалася, што рак быў

знойдзены ў тых жанчын, якія раней у жыцці перанеслі цяжкае гора

або вельмі моцны стрэс. Па падліках спецыялістаў, моцныя нега-

наставалі рак, лічылі сябе па жыцці няшчаснымі. Па гэтай прычы-

не даследчыкі раяць пазбаўляцца ад негатыўных эмоцый і ве-

рыць, што ўсё будзе добра, бо эмацыянальны стан моцна ўплы-

Залежнасць

Таксама эксперты высветлілі, што самі жанчыны, у якіх дыяг

тыўныя эмоцыі павялічваюць рызыку анкалогіі на 62%.

вае на фізічнае здароўе.

Негатыўны настрой, дэпрэсія і стрэсы могуць

Па словах урачоў, сакрэт крыецца ў эндарфінах, вызваляемых падчас аргазму. Лічыцца, што яны стымулююць імунныя

дня жанчыны больш актыўна ідуць на палавы кантакт. калі яны ўпэўнены, што гэта дапаможа ім спаліць ка-

лорыі і скінуць вагу, піша The Daily Mail.

падзяляюць 76% жанчын.

АКТУАЛЬНО

Генномодифицированную картошку будут выкапывать лопатами

На картофелекопатель денег не хватило

В Беларуси начнут выращивать ГМО-картофель. Посевы корнеплодов будут размещать на специальном экспериментальном полигоне, а на столы белорусов такой продукт, если и попадет, то не раньше, чем через несколько лет.

Чтобы развеять опасения простых граждан, которые как огня боятся аббревиатуры ГМО, ученые напомнили: вред подобных продуктов не доказан. Откуда же берутся слухи об овощахмутантах?

"История ГМО — история большой политики, — признался руководитель Национального центра по биобезопасности, заведующий лабораторией моделирования генетических процессов ГНУ "Институт генетики и цитологии НАН Беларуси" Сергей Дорошко. — В Европе говорят, что вредны только ГМО-продукты из США, в Америке же утверждают, что употребление подобных продуктов из Европейского Союза подобно смерти".

Кроме того, специалист сказал, что сегодня генной инженерией занимаются только успеш-

самом деле нуждаются в этом.

Согласно белорусскому за-

конодательству, все продукты

даже с минимальным использованием ГМО-сырья должны

быть промаркированы специ-

альным красным значком. Пожалуй, кроме специалистов,

вживую его почти никто не ви-

дел. Магазины очень неохотно берут такой товар на реализацию, ибо покупатели обходят

Зато на зеленые значки "Без

ГМО" насмотрелись все. Они

есть и на яйцах, и на соках, и на

детском питании, а иногда и на

пачках корма для животных. Спе-

циалисты утверждают, что чаще

всего такое обилие значков не

имеет никакого отношения к ре-

альности. Это не значит, что про-

дукт генномодифицированный.

Напротив, это совершенно обыч-

ный товар, который чаще всего

по определению не может со-

держать ГМО. Согласитесь, как

можно генномодифицировать ку-

риные яйца? Так что обилие зе-

леных ярлычков "Без ГМО" —

его стороной.

ные страны. Сергей Евгеньевич эксперименты с ГМО сравнил с дикарем, который купил телевизор, не имея розетки. Разработка биотехнологий создает позитивный имидж страны.

Согласно планам, в 2012 году в Беларуси будет создан полигон для выращивания генномодифицированных культур. В специально отведенном месте будут выращивать растения, полученные в научных институтах. Прежде всего в число таких посадок попадет картофель.

Генномодифицированный овощ будут выращивать не для продажи, а в целях эксперимента. Ученые должны определить, безопасен ли такой продукт, рентабельно ли вводить его в

Поле будет располагаться в районе улицы Купревича, а стоит этот проект 340 миллионов белорусских рублей. Расходы уже расписаны: 140 миллионов пошло на приобретение импортной техники, а еще 200 уйдут на обустройку самого полигона. Нужно поставить камеры видеонаблюдения, соорудить забор. В народе уже родилась шутка о новом

КСТАТИ

просто рекламный ход.

К слову, в Беларуси нет по-

рога допустимости ГМО. Это

значит, что красный значок бу-

дет стоять на любом продукте,

в приготовлении которого уча-

ствовало ГМО-сырье. В России

полигоне: забор нужен, чтобы овощи не вырвались на свобо-

Кстати, выкапывать экспериментальные корнеплоды будут вручную, с помощью старых добрых лопат. Дело в том, что на извлечение из земли инновационных клубней специальными приспособлениями у Академии наук нет денег.

Если эксперимент будет успешным, то ученые займутся выращиванием рапса и льна. Тех культур, которые представляют интерес для отечественного сельского хозяйства.

"Если вы читаете о том, что где-то скрестили медузу и кролика, это просто эксперимент, признался Дорошко. — Его можно расценивать как хобби уче-

Прежде чем генномодифицированный овощ попадет на стол простых граждан, должно пройти немало времени. Если исследования покажут безопасность подобных растений то постепенно из них начнут выводить новые сорта, вносить их в официальные реестры и

Слишком много наклеек Белорусские ученые утверждают, что не все продукты с этикеткой "Без ГМО", на над тваім сэрцам чаруюць... Удзячны ім дагэтуль. Удзячны за тое, што яны для мяне зрабілі, удзячны лёсу, што ў немаладым узросце перанёс гэтую апера-

А вось зрок у мяне падае. Кожны дзень закапваю кроплі для вачэй. Ці дапамагае? А хто яго ведае. Адчуваю толькі, што зрок слабее. Спачатку ў мяне выявілі глаукому, быццам бы падлячылі, вось зараз у мяне выявілася катаракта. Зараз я жыву на дачы, звяртацца да ўрачоў буду восенню, магчыма, прыйдзецца

рабіць чарговую аперацыю на вока..

се догляду за ўласным здароўем — анархіст.

"Я, на жаль, не той чалавек, які сочыць за ўласным здароўем, гаворыць ён. — Гэта няправільна, і я не буду агітаваць рабіць так, як я. Я не турбуюся пра ўласнае здароўе. У мяне да яго анархічны падыход. А чапляцца за здароўе... Пражыву столькі, колькі мне наканавана Богам...

Віталь ГАРБУЗАЎ.

Напярэдадні свайго 75-гадовага юбілею знакаміты беларускі паэт Генадзь Бураўкін прызнаўся "Народнай Волі", што ніколі асабліва не сачыў за ўласным здароўем...

ляжыш непрытомны, а дактары

роўя я не валодаю, — гаворыць Генадзь Мікалаевіч. — Калі б у мяне было магутнае, як у волата, здароўе, магчыма я б ведаў гэты сакрэт. А так... У мяне са здароўем, на вялікі жаль, здараюцца праблемы. Амаль кожны год кладуся ў шпіталь... Некалькі гадоў таму я перанёс аперацыю на сэрцы, мне паставілі шунты, зараз, канечне адчуваю сябе значна лепш. Сэрцу стала лягчэй. Дарэчы, пасля перанесенай на сэрцы аперацыі я ў літаральным сэнсе зразумеў назву рамана Івана Мележа "Сэрца на далоні". Ты

- Сакрэтам аб захаванні зда-

ЧУЛІ?

Інвалідаў будуць рэабілітаваць па-новаму

3 1 верасня бягучага года ў Беларусі ўступіць у сілу пастанова Міністэрства аховы здароўя, згодна з якой будуць рэгламентаваны новыя формы рэабілітацыі інвалідаў.

"У новым дакуменце выпраўлены ўсе недапрацоўкі, якія былі ў ранейшых праграмах рэабілітацыі інвалідаў", — гаворыць пазаштатны эксперт Міністэрства аховы здароўя Беларусі, дырэктар Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра медыцынскай экспертызы і рэабілітацыі Васіль Смычак. — Новая форма рэабілітацыі інвалідаў будзе ўключаць у сябе тры раздзелы: медыцынскі, прафесійны і сацыяльна-

рэабілітацыйны. Калі раней у плане медыцынскай рэабілітацыі інвалідаў сувязь паміж Медыкаэкспертнай рэабілітацыйнай прызначае якая інваліднасць, і паліклінікай была, то сувязь з службай занятасці, іншымі сацыяльнымі службамі была непаўнавартаснай. Зараз жа МРЭК будзе складаць для інвалідаў асобныя праграмы: у плане прафесійных аспектаў і асобна ў плане сацыяльных аспектаў. Калі, напрыклад, чалавеку з абмежаванымі магчымасцямі неабходна перанавучанне, працаўладкаванне, прыстасаванне для яго індывідуальна нейкага працоўнага месца ў залежнасці ад

стану здароўя, то такая праграма будзе для яго распрацавана і накіравана ў службу занятасці і на прамысловыя прадпрыемствы. Згодна з новай пастановай, зваротная сувязь павінна адбывацца цягам 12 месяцаў. Гэта значыць, што прадпрыемствы будуць абавязаны даваць справаздачу аб тым, як перакваліфікавалі і як працаўладкавалі інваліда. Такая рэабілітацыя інвалідаў будзе абавязковай для выканання арганізацыямі ў незалежнасці ад форм уласнасці. Адмовіцца ад яе выканання прадпрыемствы і арганізацыі, згодна з новай пастановай, не могуць"

Віталь ГАРБУЗАЎ.

Летнія траўмы не падобныя

на зімовыя. Перш за ўсё людзі

атрымліваюць пашкоджанні пад-

час заняткаў спортам, язды на

скае меркаванне аб тым, што пе-

раломы — гэта зімовая траўма.

Насамрэч летам людзі часта спа-

тыкаюцца ў лесе, падаюць з дрэ-

ваў, збіраючы ўраджай, траўміру-

ўрачоў траўматалагічных аддзя-

ленняў — вада. А дакладней, яд-

зернае спалучэнне чалавечай

бесклапотнасці і адкрытых вада-

тэлькі і банкі, якія выкідваюць у

вадаёмы, - распаўсюджаная

прычына цяжкіх парэзаў, лячыць

якія прыходзіцца ў стацыянары. ншая сур'ёзная небяспека -

ДТЗ. Стомленасць і гарачыня вы-

смоктваюць апошнія сокі з гара-

джан і тыя засынаюць за рулём

уласных аўто. Нават шлях ад

Вельмі часта людзі робяцца ахвярамі чужой нядбайнасці. Бу-

Асобны галаўны боль для

юцца падчас рамонтаў дахаў.

Урачы разбураюць грамад-

веласіпедзе.

справакаваць у жанчын ўзнікненне рака малочных залоз, сцвярджаюць ізраільскія даследчыкі.

Паэт прызнаецца, што ў сэн-

ад інтэрнэта прыраўнялі да наркатычнай

Залежнасць ад інтэрнэта аналагічная цязе да алкаголю або наркотыкаў. Да такой высновы прыйшлі спецыялісты арганізацыі Intersperience, якая спецыялізуецца на даследаваннях спажывецкага рынку.

У даследаванні прыняла ўдзел тысяча жыхароў Вялікабрытаніі ва ўзросце ад 18 да 65 гадоў. Ім прапанавалі адмовіцца ад выкарыстання Сусветнай павуціны на суткі, а таксама запоўніць разгорнуты апытальнік.

Па выніках даследавання, толькі нешматлікія ўдзельнікі без ваганняў пагадзіліся не карыстацца інтэрнэтам на працягу 24 гадзін. Пры гэтым брытанцы, старэйшыя за 40 гадоў, адчувалі менш непрыемных пачуццяў, звязаных з адмовай ад Сеткі, чым больш маладыя добраахвотнікі.

Аўтары даследавання таксама высветлілі, што 53 працэнты апытаных былі засмучаны, калі не карысталіся інтэрнэтам. Каля 40 працэнтаў добраахвотнікаў паведамілі, што ім было самотна, калі яны не маглі пагутарыць з сябрамі па Сетцы.

Па словах кіраўніка Intersperience Пола Хадсана, інтэрнэт глыбока пракраўся ў паўсядзённае жыццё людзей. Ён адзначыў, што многія ўдзельнікі даследавання з цяжкасцю маглі адмовіцца ад яго выкарыстання, а ў некаторых пасля гэтага адзначаліся прыкметы сіндрому адмены ("ломкі"). Аналагічныя праявы назіраюцца ў асоб, якія пакутуюць ад наркатычнай залежнасці.

Каб схуднець, трэба жаваць

Навукоўцы высветлілі, што працяглае перажоўванне ежы дазваляе зменшыць апетыт.

У ходзе эксперыменту даследчыкі прапанавалі добраахвотнікам жаваць ежу 40 раз замест звычайных 15. У выніку падыспытныя сталі спажываць амаль на 12% калорый менш, што аз-

начае страту прыкладна 12,5 кг за год. Падчас даследаванняў выявілі цікавую дэталь: чым часцей працуюць мускулы сківіц, тым менш вылучаецца гармон грэлін,

Амерыканцаў папярэдзілі аб небяспецы хот-догаў

Як паведамляе FOX news, плакат з'явіўся на рэкламным шчыце ў горадзе Індыянапаліс, штат Індыяна.

Плакат быў размешчаны некамерцыйнай арганізацыяй "Камісія ўрачоў за адказную медыцыну". Такім чынам арганізацыя вырашыла прыцягнуць увагу амерыканцаў да праблемы злаякасных пухлін тоўстай і прамой кішкі, адной з прычын развіцця якіх з'яўляецца **ўжыванне перапрацаванага мяса**.

На плакаце намаляваны цыгарэтны пачак з чэрапам і скрыжаванымі косткамі, з якой тырчаць смажаныя сасіскі. Малюнак суправаджаецца надпісам "Увага: хот-догі могуць падарваць ваша здароўе". Папярэджанне таксама змяшчае адрас вэб-старонкі, прысвечанай барацьбе з ракам.

Па даных Амерыканскага таварыства рака, злаякасныя новаўтварэнні тоўстай і прамой кішак з'яўляюцца трэцім найбольш распаўсюджаным выглядам рака ў ЗША. Штогод гэты від пухлін выяўляюць ў 143 тысяч амерыканцаў, 53 тысячы чалавек паміраюць ад такіх новаўтварэнняў.

УВАГА!

Андрэй МАЗУРЭНКА:

«Больш дурнога сродку страціць здароўе, чым п'яны скачок у ваду, уявіць немагчыма»

Летні адпачынак штогод каштуе здароўя і нават жыцця тысячам беларусаў...

Даскачашся...

У апошнія выхадныя ліпеня ў Гомелі традыцыйна праходзіць фестываль роўпджампінгу скачкоў на вяроўках у ваду. Каля сотні моцных і маладых мужчын і жанчын прыязджаюць з усёй рэспублікі, каб атрымаць асалоду ад экстрэмальнага палёту. Скакалі наўпрост з чыгуначнага моста, па якім час ад часу хадзілі цягнікі. Усім было весела, камфортна і, безумоўна, экстрэмальна Што для адных забава, для

другіх — цяжкая штодзённая праца. Спецыялісты РНПЦ траўматалогіі і артапедыі паміж сабою называюць "тарзанкі" і іншыя прылады, якія разнастаяць адпачынак на вадзе, не інакш як жахлівымі кашмарнымі. Роўпджамперы намагаюцца праводзіць свае спаборніцтвы максімальна бяспечна, з улікам усіх магчымых правілаў і нечаканасцяў, займаюцца доўгай індывідуальнай падрыхтоўкай. А вось простыя грамадзяне нават не задумваюцца, наколькі небяспечным для іх можа стаць скачок у ваду не толькі з "тарзанкі", а проста з неправеранага месца. На прафесійным слэнгу ўрачы называюць гора-ныральшчыкаў "прыгунамі"..

"Небяспечны летні адпачынак на вадзе прыносіць шмат праблем, — зазначае кіраўнік лабараторыі траўматычных пашкоджанняў пазваночніка РНПЦ траўматалогіі і артапедыі Андрэй Мазу-Людзі атрымліваюць

падчас скачкоў у ваду. Частка такіх хворых на ўсё жыццё застаецца глыбокімі інвалідамі. Нават калі чалавеку пашчасціць і ён не пашкодзіць косны мозг, любая траўма пазваночніка вымагае доўгай рэабілітацыі. Любая траўма пазваночніка выводзіць чалавека са строю на тэрмін ад 3 да 8 месяцаў. Заўважце, пасля чатырох месяцаў хваробы чалавеку даюць інваліднасць".

Вінаваціць няма каго

95% тых, хто атрымаў сур'ёзныя ці непапраўныя траўмы пазваночніка, самі вінаватыя ў сваіх няшчасцях, сцвярджаюць спецыялісты. Усе гэтыя людзі хацелі паказваць сваё ліхацтва, дрэнна стоячы на нагах ад алкаголю. Спадар Мазурэнка звярнуў асаблівую ўвагу на тое, што летні адпачынак на прыродзе ў паняцці многіх беларусаў не аддзяляльны ад выпіўкі. Асабліва пакутуюць ад п'янага ліхацтва мужчыны. Амаль сто працэнтаў з ліку хворых, пацярпелых ад траўм спіны, хацелі паказаць сваім каханым ці сябрам уласную зухаватасць і мужнасць.

"Больш дурнога сродку страціць здароўе, як п'яны скачок у ваду, уявіць немагчыма, сцвярджае Андрэй Мазурэнка. — Кожны год каля ста чалавек атрымліваюць ускладненыя траўмы

вельмі сур'ёзныя пашкоджанні пазваночніка. Большасць з іх на момант пашкоджання

и Евросоюзе такого закона нет

Если содержание ГМО будет

меньше 0,9%, производитель

вправе не указывать его при-

Мария МАЛЕВИЧ.

сутствие на упаковке.

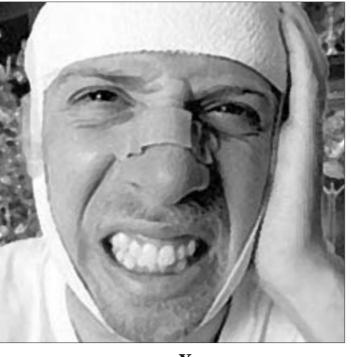
Кіраўнік лабараторыі траўматалогіі дарослага ўзросту РНПЦ траўматалогіі і артапедыі Аляксандр Сітнік апісаў партрэт сярэднестатыстычнага пацыента, які атрымлівае траўму.

"Часцей за ўсё ў наш навуко-

ва-практычны цэнтр трапляюць мужчыны ад 18 да 28 гадоў, патлумачыў спецыяліст. Уявіце, дужы, здаровы чалавек у адзін момант губляе здольнасць жыць самастойна, ператвараецца ў ляжачага хворага. І так да канца жыцця, бо шанец хоць крыху аднавіцца пасля цяжкіх спінальных траўм складае толькі 1—2%. Разбураецца нармальнае жыццё цэлых сем'яў. За паралізаванымі хворымі, а часцей за ўсё менавіта паралічам заканчваецца спінальная траўма, вельмі цяжка даглядаць. Перш за ўсё маральна. Уявіце, што адчуваюць бацькі, калі глядзяць на свайго сына, якому нічым не могуць дапамагчы..

Мужнасць, натхнёная алкаголем, прыводзіць да траўм тысячы чалавек... Сотня з іх цалкам губляе рухомасць і магчымасць жыць нармальна. І калі лятальнасць ад такіх няшчасных выпадкаў знізілася, гэта не значыць,

што ахвяр стала меней. Гэтым летам урачам прыйшлося канстатаваць цяжкія спінальныя траўмы адразу ў трох 14гадовых хлопцаў. Шанцы, што яны калі-небудзь зноў змогуць рухацца, не кажучы аб тым, каб

хадзіць, мінімальныя... Гэта былі няшчасныя выпадкі, бывае і наадварот.

Мужчына сярэдніх гадоў атрымаў сур'ёзныя пашкоджанні пазваночніка нават не скакаўшы ў ваду. Ён быў настолькі п'яным, што проста зваліўся з берага галавою ўніз. Часам людзі трапляюць проста ў камічныя і адначасова жахлівыя гісторыі. П'янымі не разлічваюць даўжыню ад берага да вады і ўпісваюцца галавой у глебу..

Хто папярэджаны, той узброены

Лета — гарачая пара не толькі для сельскіх жыхароў. З прыходам цяпла і часу адпачынкаў расце колькасць працы ў медыкаў. Летам рэспубліканскія "траўмы" працуюць ва ўзмоцненым рэжыме. За тыдзень аддзяленні могуць прымаць 400—500 чалавек, а ў выхадныя гэтая лічба павялічваецца ў некалькі разоў.

працы да дому можа стаць небяспечным, калі кіроўца доўга не адпачываў.

"Хто папярэджаны — той узброены, — супакойвае Аляксандр . Сітнік. — Летам проста трэба быць крышку асцярожней і думаць аб небяспецы, калі выходзіш з дому. Ну і, безумоўна, весці сябе трэба па-еўрапейску: не біць шкло паблізу вадаёмаў, не кідаць камяні, не плаваць у стане алкагольнага ап'янення'

Маргарита ШУЛЬЦ.

Окса возвращается в «Юность»

ВНЕ ИГРЫ

Финский голкипер Мика Окса минскую возвращается в 'Юность", в составе которой в прошлом году стал победителем Континентального кубка и открытого чемпионата Беларуси.

Информацию о переходе Оксы подтвердил корреспонденту SPORT.TUT.BY и агент игрока Дмитрий Еремин. 35-летний финн провел в прошлом году за "Юность" 10 матчей в регулярном

сезоне (92,2% отбитых бросков), 9 встреч в плей-офф (93,7%) и 3 поединка в Континентальном кубке (91,6%). В Беларуси Мика Окса также выступал за минское "Динамо" и солигорский "Шахтер".

Финн стал лучшим вратарем чемпионата Беларуси-2009/2010 и лучшим голкипером Континентального кубка-2011.

БАТЭ идет на «Штурм»

По итогам жеребьевки плей-офф Лиги чемпионов УЕФА стал известен соперник борисовского БАТЭ — им стал австрийский

Как стало известно, первый матч раунда плей-офф главного клубного турнира Старого Света между чемпионами Беларуси и Австрии состоится во вторник, 16 августа, на минском стадионе "Динамо" и начнется в 20.45 по среднеевропейскому времени (21.45 по

Ответный поединок пройдет в среду 24 августа. Стартовый свисток на "УПС-Арене" в Граце прозвучит опять-таки в 21.45 по Бела-

Дмитрий Рекиш обратился к болельщикам

За год до старта Игр XXX Олимпиады Оргкомитет лондонских Игр решил отметить это событие масштабной интернет-акцией — открытием на своем официальном сайте интерактивной карты мира с видеообращениями спортсменов, которые через год будут спорить за олимпийские медали, а также запуском "Твиттер"-стадиона.

От белорусских участников предстоящей Олимпиады к болельщикам мира обратился игрок молодежной сборной по футболу Дмитрий Рекиш.

Посмотреть его видеообра-

щение можно на сайте Оргкомитета Игр, выбрав на странице http://www.london2012.com/get-involved/one-year-to-go.php в разделе View Globe на карте земного шара БЕЛАРУСЬ или на сайте НОК Беларуси в разделе ВИДЕО на главной странице. Как известно, молодежная команда завоевала олимпийскую ли-

цензию и выступит на футбольном турнире в Лондоне. Ожидается, что в Олимпийских играх в Лондоне примут участие

около 10 500 спортсменов из более 200 стран мира. Освещать ход Олимпийских игр будут около 21 тысячи предста-

вителей мировых СМИ.

Болельщикам будет предложено 8,8 миллиона билетов на 34 олимпийские арены

Антон ВИТАЛЬЕВ

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Алег ШЭПЕЛЬ:

«Мы ж не парушаем заканадаўства, але чамусьці баімся ўсяго»

Следам за ХХХ Алімпійскімі гульнямі Лондан у наступным годзе прыме і Паралімпіяду — спаборніцтвы для людзей з абмежаванымі фізічнымі магчымасцямі. Рыхтуюцца да іх беларускія спартсмены-інваліды

Якія ўмовы створаны дзяржавай для іх падрыхтоўкі? Колькі медалёў варта чакаць ад беларусаў на спаборніцтвах? На гэтыя і іншыя пытанні ў ходзе онлайн-канферэнцыі на сайце Белтэлерадыёкампаніі адказаў старшыня Паралімпійскага камітэта Беларусі Алег Шэпель.

Колькі беларускіх спартсменаў будзе прадстаўлена на Паралімпіяде ў Лондане? Ці ёсць у паралімпійцаў сістэма адбору, альбо спартсмены едуць на спаборніцтвы па заяўніцкім прынцыпе?

Безумоўна, у спартсмена быць ліцэнзія. А ліцэнзію неабходна заваяваць, як і ва ўсім спорце. Мы плануем, што ліцэнзіі атрымаюць недзе 30-35 чалавек. Асноўныя будуць разыграны ў гэтым годзе. Якія прагнозы на завая-

ванне медалёў? Няўдзячная справа — загадзя лічыць медалі. Аднак плануем выступіць не горш, чым у Пекіне. Нават крыху лепш. 15— 20 узнагарод будуць цалкам рэ-

За няўдалае выступленне паралімпійцаў у Пекіне вы ўзялі адказнасць на сябе. Няўжо насамрэч думалі, што вас на гэтай пасадзе ёсць кім замяніць?

 Канечне. Святое месца пустым не бывае. Я як кіраўнік узяў адказнасць на сябе. Кожнаму чалавеку ўласціва памыляцца. Адзінае, што, на жаль, некаторыя трэнеры і спартсмены, якія таксама павінны былі б гэтую адказнасць раздзяліць са мной, гэтага не зрабілі. Па-сутпрэтэнзій да Паралімпійскага камітэта не было. Усе функцыі, якія ён абавязаны выконваць, выконваліся, ніякіх нараканняў з боку спартсменаў і трэнераў не было. Безумоўна, калі дзяржава ўкладае грошы ў спорт, без розніцы ў які, яна павінна мець вынік. Калі выніку няма, то нехта павінен за гэта адказваць. Але я хачу дадаць, што мы зрабілі правільныя высновы, і на наступнай пасля Пекіна ванкуверскай Алімпіядзе вынікі былі зусім іншыя.

У Беларусі спартсмены-

паралімпійцы маюць стаўкі Міністэрства спорту і турызму ці ім прыходзіцца шукаць іншую працу?

Некаторыя спартсмены каля 20 чалавек — маюць стаўкі Міністэрства спорту. Астатнія па-рознаму. Маладых спартсменаў узяў пад крыло прэзідэнцкі спартыўнцы клуб, які выплачвае стыпендыі не толькі маладым спартсменам, але і іх трэнерам. Кагосьці падтрымліваем за кошт прадпрыемстваў Беларускага таварыства інвалідаў па зроку. Людзі працуюць у больш камфортных умовах, чым звычайныя рабочыя. Канечне, ставак на сённяшні дзень недастаткова для таго, каб забяспечыць усім спартсменам паўнавартасную падрыхтоўку да Паралімпійскіх гульняў.

фінансуецца Міністэрствам спорту і турызму падрыхтоўка да Паралімпіяды і ці можна суадносіць гэтую падтрымку спартсменам-інвалідам падтрымкай, якая аказваецца звычайным спартсменам?

— Фінансуецца, але сума складае каля 2% ад агульнага аб'ёму. Сказаць, што гэтага дастаткова, нельга. Галоўнае, рацыянальна траціць тыя сродкі, якія выдзяляюцца.

Алег, падкажыце, калі ласка, у якім памеры ўсталяваны прызавыя для беларускіх спартсменаў на Паралімпіядзе ў Лондане? З якімі цяжкасцямі вам, як старшыні Паралімпійскага камітэта, прыходзіцца сутыкацца?

Сума прызавых для беларускіх паралімпійцаў складае 50% ад прызавых, якія атрымаюць звычайныя спартсмены. (Як нядаўна паведаміў міністр спорту і турызму Беларусі Алег Качан, прызавыя для звычайных спартсменаў усталяваны наступныя: за золата — 150 тысяч

долараў, за серабро — 100 тысяч, бронзу — 75 тысяч. — **Аўт.**) Я думаю, што прэміяльныя будуць павышацца. Скажам так, хацелася б большага, але, паўтаруся, і тыя сродкі, якія трэба рацыянальна ёсць, траціць. Хацелася б, каб зарплата спартсменаў, асабліва тых, хто на падыходзе да Алімпіяды,

У мяне як у старшыні Паралімпійскага камітэта ёсць манявырашаных пытанняў.

была б вышэйшай.

Адзначу, што ў нашым Паралімпійскім камітэце працуе ўсяго тры чалавекі і ўсе на грамадскіх пачатках. А нагрузка вялікая: гэта афармленне ліцэнзій. арганізацыя ўдзелу спартсменаў у спаборніцтвах і гэтак далей.

· Колькі інвалідаў у нашай краіне спрабуюць займацца спортам?

У нашай краіне больш за 500.000 інвалідаў. Але працэнт тых, хто займаецца спортам, не-

дастатковы. Гэта і чыста псіхалагічныя моманты з боку інвалідаў, і адсутнасць безбар'ернага асяродку на нашых спартыўных аб'ектах. Таксама пакуль не хапае трэнерскага рэсурсу. Калі ў вялікіх гарадах гэтыя праблемы горш ці лепш вырашаюцца, то ў малых гарадах гэтага, на жаль, няма. Але тым людзям, якія хочуць займацца спортам, мы ўсяляк стараемся

распавесці,

– Алег, вы вучыліся ў Інстытуце культуры? Але гэта не вельмі звыкла для спартс-

- Гэта асобная гісторыя, доўгая. Што замоўчваць, калі гаварылі: "Няма культуры — паступай у мед, калі няма розуму паступай у пед, а калі няма ні розуму, ні культуры— паступай у фізкультурны". Так і было. Таму я выбраў любы інстытут толькі не Інстытут фізкультуры, і паступіў без праблем. Таму што раней было больш амбіцый. І я хачу сказаць, што гэта адукацыя вельмі дапамагла мне як кіраўніку. Бо Інстытут культуры гэта і педагогіка, і псіхалогія, і акцёрскае майстэрства. Гэта тыя навыкі, якія неабходны для кіравання калектывам. Па адукацыі я рэжысёр.

– Кажуць, рэстаран "У - ваш. Як зараз фонтана" ідзе бізнес? Як ва ўсіх... Пэўныя цяж-

касці ёсць. Але зноў жа многае залежыць ад таго, як пастаўлена праца і як даюць працаваць. Вось прыклад: адкрылі летні рэстаран, шыкоўнае месца, людзі збіраюцца, публіка прыстойная, жывая музыка. Добрая, здаецца, справа, але вось знойдзецца адзін чалавек, для якога музыка іграе вельмі гучна, і ўсё — скарга за скаргай. І што мне гавораць мясцовыя ўлады? Трэба зрабіць цішэй, а лепш зусім прыбраць музыку. А на падставе чаго? Калі ста чалавекам добра і толькі аднаму дрэнна? Мы ж не парушаем заканадаўства, але чамусьці баімся ўсяго. Мы хочам, каб прыйшлі інвестыцыі і ў той жа час баімся іх упусціць, ствараючы такія ўмовы не ў заканадаўчым плане, а на мясцовым узроўні, што інвестар баіцца сюды ісці. Маса перашкод, праз якія бізнес

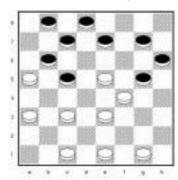
Віталь ГАРБУЗАЎ.

можа проста разбіцца

ШАШКІ

Прыклад з чэмпіянату

У мінулым выпуску мы паве ларусі па шашках-64 сярод муж чын. Намеснік старшыні БФШ Віталь Варушыла перадаў па электроннай пошце павучальны прыклад гульні гэтага спаборніцтва. Разгледзьце яго ў якасці нашага бліца-75/5:

Белыя (і.Міхальчанка): а3, a5, c1, c3, e1, e3, e5, f4, g1 (9). **Чорныя** (М.Семянюк): b6, b8, c5, c7, d8, e7, g5, g7, h6 (9). Tyr y чорных была камбінацыя, пашу-

Сумесныя канструкцыі

Яны складзены на адну тэму. Паступілі яны ў рэдакцыю ад мінчаніна Мікалая Грушэўскага і Аляксандра Палявога (Ізраіль). Разбярыце іх па-за конкурсам: 1.**Белыя**: a3, a7, b2, c1, g5, h6

Чорныя: b4, b6, c5, f8, g7, h2, 2.**Белыя**: a3, b2, c1, f2, f4, h6 (6).**Чорныя**: b4, b6, c5, f8, g7, h2,

3.**Белыя**: a3, a7, c1, d2, f4, h6 **Чорныя**: b4, b6, c5, f6, f8, g3,

4.**Белыя**: a3, b2, c1, g1, g5, h6 **Чорныя**: b4, b6, c5, f8, g7, h2, 5.**Белыя**: a3, a7, c1, d2, e5, f2,

h6 (7). **Чорныя**: b4, b6, c5, f6, f8, h2, дамка g7 (7). У гэтай пазіцыі а7 можна замяніць на е3. Ва ўсіх пазіцыях белыя пачы-

наюць і выйграюць.

***

Чакаем адказы на працягу двух тыдняў па адрасе: 220030, Мінск, вул. Энгельса, 34а, рэдакцыя газеты "Народная Воля", рубрыка "Шашкі".

Рашаем разам

Бліц-75/4 (А.Плакхін—С.Бурко): g7 (a5) f8 (c7) e7 (b6) f8 (c5) a3 (g5) f8 (f4) h6 (hg3) d2 (f2) g3,

Мікалай ГЛАДКІ.

СІТУАЦЫЯ

Ці патоне водналыжны спорт у Беларусі?

Нацыянальная зборная Беларусі па водналыжным спорце заваявала званне чэмпіёна свету ў камандным заліку. Аднак мала хто ведае, што Наваполацкая СДЮШАР па водналыжным спорце, з якой і выйшлі амаль усе спартсмены, якія зараз уваходзяць у склад нацыянальнай каманды, дыхае на ладан...

Пра гэта журналістам распавяла дырэктар гэтай наваполацкай школы алімпійскага рэзерву па водналыжным спорце Таццяна Генова.

— Яшчэ ў 2000 годзе нашу школу наведваў Аляксандр Лукашэнка, сказала яна. — Тады кіраўнік дзяржавы сказаў, што для водналыжнікаў будуць пабудаваны базы, набыты катэры, інвентар, транспарт для дзвюх водналыжных беларускіх школ. Але сёння я вымушана гэта агучыць: з 2000 года Наваполацкая школа водналыжнага спорту забытая ўсімі. Нягледзячы на тое, што мы маем сапраўды нацыянальную "зорную каманду, у яе ўваходзяць нашы выхаванцы, але матэрыяльна-тэхнічная база нашай школы складаецца з сямі марскіх кантэйнераў, "шайбы", дзе за савецкім часам быў піўны бар "Дамскія слёзы" і цаглянага будынка, дзе знаходзяцца дзве раздзявальні — жаночая і мужчынская, там жа трэнерская і камінная залы, дзе мы можам правесці нейкія сустрэчы. Гэты будынак узведзены бацькамі спартсменаў. Болей ніякай дапамогі пасля сустрэчы з Аляксандрам Лукашэнкам не было. І нам вельмі крыўдна, што склалася такая сітуацыя... З года ў год вынікі растуць, чэмпіёнаў многа, а ўмовы для трэніровак канкрэтна ў нашай школе

робяцца горш. Да 2003 года школа знаходзілапад патранажам вытворчага аб'яднання "Палімір" і ягонага дырэктара Льва Наважылава, які нам дапамагаў і падтрымліваў. Толькі дзякуючы ягонай падтрымцы ў нашым рэгіёне пайшоў штуршок для развіцця водналыжнага спорту. Ён дапамог набыць першыя катэры, інвентар... З 2003 года школа перададзена на баланс горада. Безумоўна, у Наваполацку і выканкам, і абласное ўпраўленне спорту, і прыватныя структуры, і дзяржаўныя спрабуюць нас падтрымліваць, але гэтага недастаткова, таму што водналыжны спорт — вельмі дарагі. І ў гэтым годзе мы дайшлі да таго, што ў чэрвені тры тыдні не трэніраваліся. Не было сродкаў. А каманда рыхтавалася да чэмпіянату свету.

Наша бяда ў тым, што мы гэтыя

праблемы не агучвалі. Але сёння мы грукаемся ва ўсе дзверы і просім дапамогі. Сёлета 16 чалавек – выхаванцы нашай школы ўваход-

зяць v склад нацыянальных каманд А ў мінулым годзе навапалачане заваявалі 40 медалёў на розных пер-

Віктар НАВАЖЫЛАЎ: «Нам не трэба асабліва грошай спартсмены выязджаюць за свае...»

Аб выступленні беларускай зборнай на чэмпіянаце свету ў расійскай Дубне і таксама аб праблемах, якія стаяць перад гэтым відам спорту ў нашай краіне, распавёў галоўны трэнер нашай зборнай Віктар Наважылаў:

 Першае месца — гэта вялікае дасягненне, вялікая беларуская перамога, — гаворыць ён. — Мы абышлі моцныя ў водналыжным сэнсе краіны: ЗША, Канаду, Фран-

Але пры гэтым я хачу сказаць, што грошай, як і ў іншых відах спорту, не толькі не хапае, іх заўжды няма. Справа не ў грошах. Справа ва ўвазе і разуменні з боку кіраўніцтва Мінспорту і краіны, якога нам не хапае. Нам не трэба асабліва грошай — спартсмены выязджаюць на спаборніцтвы за ўласныя сродкі, мы маем зарплаты... Я не ведаю, калі паўторыцца поспех, падобны таму, які мы паказалі ў Дубне. Адзначу: няма ніводнай краіны ў свеце, акрамя Беларусі, якая б выйграла 4 першых тытулы — два сусветных і два еўрапейскіх. Таму мне падаецца, што мы заслужылі, каб нам яшчэ 10 гадоў таму пачалі будаваць цэнтр кшталту "Раўбіч". Але яшчэ 5 гадоў таму спынілася яго будаўніцтва. Павісла ў паветры пытанне аб будаўніцтве жылля ў Наваполацку для водналыжнікаў. Таму я хацеў бы звярнуцца да кіраўніка дзяржавы, каб ён пра нас ус-

Віталь ГАРБУЗАЎ.

ДА ВЕДАМА

На 32-м чэмпіянаце свету ў Дубне ўдзельнічала 142 спартсмены з 30 краін свету. Самага вялікага поспеху дасягнула беларуска Наталля Берднікава — заваяваўшы тры залатыя медалі — у фігурным катанні, скачках на лыжах з трампліна і мнагабор'і.

фігурным катанні ў мужчын, яшчэ адзін беларус — Алег Дзевятоўскі стаў у гэтай дысцыпліне бронзавым прызёрам.

Андрэй Жарнасек стаў чэмпіёнам свету ў

У агульным заліку ў беларусаў — першае агульнакаманднае месца.

БАРТАР

Неба. Самалёт. Тэнісістка

Нацыянальная авіякампанія "Белавія" падпісала пагадненне з юнай беларускай тэнісісткай Аленай Галаўнёвай.

У межах гэтага пагаднення авіякампанія аказвае паслугі па перавозцы спартсменкі і яе трэнера на міжнародныя турніры. Алена ў сваю чаргу садзейнічае прасоўванню брэнда "Белавія" на міжнародным узроўні.

Алена Галаўнёва займае другое месца ў рэйтынгу беларускіх спартсменаў у катэгорыі да 16 гадоў. Яна — неаднаразовая пераможца шматлікіх еўрапейскіх і рэспубліканскіх спаборніцтваў.

Зараз спартсменка знаходзіцца ў складзе зборнай Беларусі на маладзёжных алімпійскіх гульнях Еўропы, якія праходзяць у Турцыі. "Юным спартсменкам такога

ўзроўню аказваецца дапамога для ўдзелу ў міжнародных спаборніцтвах", — гаворыць генеральны дырэктар Нацыянальнай авіякампаніі "Белавія" Анатоль Гусараў. — Аднак фінансаванне транспартных расходаў ускладаецца на саму спартсменку. Паколькі Алена з'яўляецца адной з

перспектыўных спартсменак, мы з задавальненнем падтрымалі прапанову "Беларускай тэніснай федэрацыі" аб супрацоўніцтве".

Антон ВІТАЛЬЕЎ.

УСЛУГИ

Выкопаю колодец под воду и канализацию. Качественно. Найду воду на участке. Тел. 8-029-626-32-54.

Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, вул. Энгельса, 34а. Прыёмная: (017) 3286871. Тэл./факс рэкламнага аддзела: (017) 3286904, 3286906 nv@promedia.by http://www.nv-online.by

Падпісныя індэксы: 63222, 632222

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродка масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасвед чанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні РУП «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/ 0494179 ад 03.04.2009. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 8.08.2011 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 26550 экз. Заказ №3785.